

69. évf., 2015. II. 12., 5. szám

Jó Pajtás

*Bencun Mia,
egy nemzedék művésze*

Jó, hogy van Bálint-nap!

Székelyek földjén

Szélmalom

Lénárd Boglárka, 7. osztály, Fejős Klára iskola, Nagykikinda

Fotó: Dávid Csilla

Energia*

Az Isten is

Megteremtette a világot,

És tessék, már csak az

Volt hátra, hogy az energiát feltalálja.

Takarékosnak kell lennünk,

Mert az energiafogyasztást

Meg kell fizetnünk!

A nap, a víz, a szél

Energiát termel,

Ezt az ember felhasználja,

És jobban becsüli a természetet.

És végül: Az energia itt van

Körülöttünk, a kis édes,

Mert lám, energiát adni még

Egy mosolygó ember is képes!

**Szakál Tímea, 6. osztály,
Fejős Klára iskola, Nagykikinda**

* A vers dicsérő oklevélben részesült, a Szélmalom című rajz pedig harmadik helyezést ért el Az energia, mely körülvesz című újvidéki pályázaton, melynek célja a megújuló energiaforrások és az ésszerű energiafelhasználás népszerűsítése a fiatalok körében.

Szép lenne, ha a rajzolás az életem része maradna

Egy szabadkai nemzedék művésze: Bencun Mia

A szabadkai Bencun Mia a nyolcadik osztály végén elnyerte a generáció művésze díjat, nemrégiben pedig átvette a Tartományi Ifjúsági és Sporttírkárság oklevelét, melyet a legtehetségesebb általános és középiskolás diákoknak ítélnek oda. Az elmúlt nyolc évben számos hazai és külföldi rajzpályázaton ért el eredményeket, így okleveleinek száma a százat is meghaladja, ám mint bevallotta, ez utóbbi elismerés jelent számára talán a legtöbbet, ez koronázta meg az elmúlt évek munkáját.

– Az általános iskolában Grubanov Martinek Emília volt a tanító nénim, aki a rajzainkat folyamatosan elküldte a különböző pályázatokra. Mellette nagyon megszerettem a rajzolást, sikereim is voltak, így amikor megkezdtem az ötödik osztályt, akkor az általa vezetett EmArt rajziskolába kezdtem járni. A műhelyben készült rajzaink is nagyon sok pályázaton vettek részt, és az évek során egyre több diplomát gyűjtöttem be. Sosem vártam eredményt, és mindig meglepődtem, hogy annyi közül az én rajzom is a legjobbak között van. Ez azért érdekes, mert én sosem állítottam magamról, hogy tudok rajzolni, de talán van a rajzaimban valami, ami megfogja az embereket és azt a mondandót, hangulatot díjazták, amit a háttérben éreznek – mondja Mia.

Mint elárulta, kedvenc témája a családja, mindig nagy szeretettel jelenítette meg őket, mert nagyon sok pozitív érzés és élmény kapcsolódik hozzájuk. Az ő sikere egyben a családja sikere is, hiszen mindenben támogatták, segítettek, de mint kiemelte, Emília, a mentora nélkül ezek az eredmények nem születhettek volna meg. Habár Mia a családját rajzolja le a legszívebben, és az emberalakok ábrázolásával jól boldogul, tapasztalata szerint a legnehezebb valakiről portrét készíteni, hűen visszaadni az arcvonásokat. Azt is megtudtuk, hogy egyedül filctollal nem szeret dol-

gozni, a linóleummetszet viszont az egyik kedvenc technikái közé tartozik.

A számos siker miatt az is megfordult a fejében, hogy a képzőművészetet választja hivatásául, de úgy érezte, itthon ezzel nem tudna boldogulni, így más szakmát választott magának, és jelenleg a szabadkai Egészségügyi Középiskola első osztályába jár, ahol gyógyszerésztechnikusként tanul. Mivel mindenképpen szeretne majd beiratkozni az egyetemre, az első naptól kezdve keményen tanul, így sajnos a rajzolásra, mely az elmúlt éveket meghatározta, igen kevés ideje marad, és a futballozást is abba kellett hagynia.

– Szabadidőmben főleg a barátaimmal vagyok, vagy olvasok, de igazából erre sincs olyan sok időm, a rajzolás pedig szinte teljesen háttérbe szorult. Persze néha néha rajzolok valamit, de nem annyit, mint régen, és az EmArtba sem járok már, ahol szombatokonként voltak a foglalkozások. Most a szombatjaimon igyekszek egy kicsit pihenni is, együtt lenni a családommal, de ezen a napon sem marad el a tanulás, estefelé pedig néha a barátokkal bemelegyünk egy kicsit a városba. Nem gondoltam volna, hogy ennyire kemény lesz a középiskola, de mindenképpen szeretnék továbbtanulni Újvidéken vagy Belgrádban, és aztán visszajönni Szabadkára, mert itt, Szerbiában eleve nehéz a helyzet, és egyetemi diplomával csak könnyebb boldogulni. Egy kicsit talán félek attól, hogy az iskola olyan hosszú időre kiszorítja a rajzolást, hogy mire lenne időm vele foglalkozni, már teljesen elmegy tőle a kedvem, de majd kiderül. Volt ehhez kapcsolódóan egy álmom, melyben gyógyszerésznek láttam magam, a házamat pedig a képeim díszítették. Szép lenne, ha ez valósággá válna, és a rajzolás nem tűnne el végleg az életemből.

Sztojánovity Livia

Olvass bennünket a jövő héten is!

Ezen a helyen hétről hétre felhívjuk a figyelmeteket valamire, ezúttal tényleg okunk van azt mondani, hogy a jövő héten is olvassatok bennünket! Hogy miért? A poszter helyén születésnap meghívókat, a hátapon izgalmas háromdimenziós fotókat találtok majd, amit reméljük, örömmel hasznosítatok majd. Ez utóbbihoz különleges szemüveg kell, ami hiszem, szinte minden házban van, ha mégsem lenne, kölcsönkérhető.

És most már tényleg nyakunkon a Bálint-nap! Ha a téma különösen hatalmában tart, lapozd fel gyorsan a 4. és a 22. oldalakat. Felhívnam még a figyelmet az Óbecsei Gimnáziumba tett körsétánkra (6. oldal), az Állatkirakatban szereplő izgalmas hírekre (11. oldal), a fény éve bejelentőjére (20. oldal), a Magashegyi Underground magyar alternatív együttes bemutatására (POSZTER!, és 21. oldal), székelyföldi látogatásunkra (27. oldal).

Olvassatok bennünket továbbra is!

N-a

Jó, hogy van Bálint-nap

*„Én nem tudom, mi ez, de jó nagyon,
Elrévedezni némely szavadon,
Mint alkonyég felhőjén, mely ragyog
És rajta túl derengő csillagok.*

*Én nem tudom, mi ez, de édes ez,
Egy pillantásod hogyha megkeres,
Mint napsugár ha villan a tetőn.
Holott borongón már az este jön.*

*Én nem tudom, mi ez, de érzem,
Hogy megszépült megint az életem,..”*

Az óbecsei Zdravko Gložanski iskolában Horváth Regina magyartanárőnek és diákjainak fölolvastam Juhász Gyula Szerelmem? című versét. Nemcsak a diákoknak, hanem a magyartanárőnek is tetszik. Hogy megszépül-e az életük, ha szerelmesek, hogyan készülnek e nagy napra, milyen élményeikre emlékeznek még ma is, elmeséli: a hetedikes **Horti Tamás**, **Horti László**, **Rajsi Dániel**, a hatodikos **Živković Loretta**, a nyolcadikos **Majoros Róbert**, az ötödikes **Varró Olivér**, **Szaniszló Nikolettta**, **Hain Noémi** és **Nagy Márk**.

Tamás szerint jó, hogy van Bálint-nap:

–Azért jó – mondja elsőként Tamás –, mert küldhetünk a szerelmeinknek, akik még nem is sejtik, hogy tetszenek nekünk, levelet. Kisebbségi ajándékot is vehetünk, például plüss macit, szív alakú csokit... Velem is megtörtént, hogy itt az iskolában küldtem levelet egy lánynak, s utána sikerült összejönni vele. Most is tervezem, hogy írok levelet, de nem annak a lánynak, hanem egy másiknak. Kiszemeltem egyet, de ő nem tudja, hogy tetszik nekem. Most jól jön a Bálint-nap, mert megírhatom neki, hogy tetszik nekem. Hogy mit írok, még nem tudom. Valószínűleg egy szép idézetet, verset töltök le az internetről. Ez a vers is tetszik, tényleg megszépül az életem, amikor szerelmes vagyok, mint ahogyan a költő írja a versében. Olyankor boldogabb vagyok, sokkal jobban tanulok, mert nem akarom, hogy a szimpátiám jobb tanuló legyen, mint én. Hogy mit üzenek a Jó Pajtás olvasóinak? A lányoknak üzenem, hogy ők is írjanak a fiúknak levelet, ne várják, hogy csak mi küldjünk nekik!

Laci is kedveli a Bálint-napot, mert ilyenkor buli van az iskolában.

– Az úgy néz ki – meséli Laci –, hogy a nagyteremben szól a zene, lehet táncolni. Jó a hangulat, ekkor már mindenki elkapta a neki szánt levelet. Tavaly a mostani nyolcadikos lányoknak egy rózsaszín papírra ráírtam: Boldog Bálint-napot! No, egy számomra akkor különleges lánynak is írtam, de az már a múlté. Most tetszik egy lány a másik általános iskolá-

Juhász Gyula Szerelmem? című verse elnyerte az óbecsei Zdravko Gložanski iskola felsőseinek tetszését

ból, s az idén neki írok levelet, de lehet, hogy piros rózsát is veszek. Nekem a Bálint-nap a szeretetről és a baráti figyelmességről szól. Szerintem nem az a fontos, hogy milyen drága ajándékkal lepjük meg a kedvesünket, hanem a figyelmesség.

Hogy kinek veszem a piros rózsát? Az titok. Dani is tervezget.

– Most nincs szerelmem – jelenti ki –, de régen volt, s nagyon sok levelet kaptam. Sajnos, nem ismerkedtem meg senkivel, mert sose tudtam meg, hogy ki írta, a küldő nem írta alá a nevét. Pedig a Bálint-nap jó alkalom arra, hogy elmondjuk a szerelmünknek, hogy szeretjük. Az idén már én is írok valakinek.

Loretta is örül a szerelme napjának, mert ilyenkor mulatságot szerveznek az iskolában.

– Ilyenkor a nagyteremben szól a zene, az egész iskola ott van, táncolunk. Az ifjúsági csapat már szétosztotta a leveleket. Osztályonként szoktuk szétválogatni. Én még senkinek sem írtam, de én már sokat kaptam. Az volt ráírva, hogy: Boldog Bálint-napot! – Legyel te is szerelmes! Megörültem a levélnek.

Robi Temerinből jött ebbe az iskolába.

– Temerinben is szoktunk írni Bálint-napkor levelet a lányoknak – meséli. – Egyszer ötvenet is elküldtünk egynek. A nagy dobozból az igazgató szokta kiosztani a címzettnek. Én is kaptam sokat, 13-at. Csak az volt a baj, hogy nekem egy lány sem tetszett közülük. Az idén csak egy lánynak írok az osztályban.

Olivér is várja a szerelmesek napját:

– Iskolánkban a földszinten, a tanári mellet van egy láda – magyarázza Olivér –, ahova

bedobhatjuk a leveleket, amit a nyolcadikosok szoktak szétosztani. Tavaly is a mi osztályunk sok levelet kapott, én kettőt. Ki sem nyitottam őket az iskolában, csak otthon. Akkor láttam, hogy az osztálytársaim írták, de kaptam már szerelmes levelet is. Szerintem is jó, hogy van Bálint-nap, mert olyankor mindenki boldog.

Nikolettának is tetszik Juhász Gyula verse.

– Én ha szerelmes vagyok – mondja Nikolettta –, úgy érzem, megszépül az életem, mint ahogyan a költő írta a versében. Én is várom a levelet a szerelmesek napján.

Noémi is örül ennek a nagy napnak.

– Remélem, idén is sok levelet kapok – mondja Noémi –, mert az nagy öröm.

Márk meg elmondja, hogy évek óta hiába ír egy lánynak.

– Már alsó tagozatos korom óta minden Bálint-napkor írok egy lánynak, de nem válaszol – panaszkodik –, azért én az idén ismét írok neki.

A magyartanárő is itt van, s elmeséli, hogyan ünnepelnek majd:

– Bálint-nap előtt fogalmazást szoktam íratni a szerelmemmel kapcsolatban, melyben a diákok leírják az élményeiket, a legjobbakat kiválogatom, azokat fölolvassák ezen a napon, az Irodalmi találkán. Erre az alkalomra hoznak a diákok még szép idézeteket, verseket. Azokat is fölolvassák. Meg hangszerket: gitárt, hegedűt stb. is hozhatnak a találkára. Órák után összejövünk egy teremben, s így ünnepelünk: zenélünk, szép szerelmes verseket, idézeteket, fogalmazásokat olvasunk föl – fejezi be beszélgetésünket a tanárő.

Koncz Erzsébet

Illusztráljuk a munkáitokat!

Kivételes helyzetbe kerültünk azáltal, hogy az újívidéki Bogdan Šuput Formatervezői Középiskola tanára, **Erős Bunyik Lili** felvállalta kezdeményezésünket, és ezentúl időről időre növendékei illusztrálni fogják munkáitokat: verseiteket, fogalmazásaitokat. Örömkre szolgál a kibontakozó együttműködés, mert hisszük, hogy pozitívan fog hatni az illusztrációk készítőire, ha munkájukat

vizontlátják kisújságunkban, csakúgy a tollforgatókra, ha új „színt” kölcsönzünk munkájuknak.

A középiskolások közül először **Monyov Glória** két munkáját jelentetjük meg, melyeket a magyarcsernyei **Tóth Szibilla** meséje ihletett. Legyen ez a bevezető! Folytatása a következő számokban következik.

Az én mesém

Hol volt, hol nem volt, volt egy szegény legény, aki nagyon szépen tudott furulyázni.

Elhatározta, hogy elmegy világgá, hátha szerencséje lesz. Ment, mendegélt, egyszer

az erdőben meglátott egy nagy sziklát, abban egy kardot. Húzta, húzta, és végül kirántotta a

Illusztráció: Monyov Glória, 4. osztály, Bogdan Šuput Formatervezői Középiskola, Újívidék

kardot. Erre rögtön beszürkült a világ, az emberek pedig szomorúak lettek. Egy halk hang szólt a fiúhoz:

– Ha meg akarod menteni a világot, el kell menned az ördöghöz. Kitéped egy ezüst hajszálát, és akkor minden rendbe jön.

– De hol találok az ördögöt?

– Azt a világot végén fogod megtalálni.

Ment, ment a fiú, meglátott egy kutat. Abba gyorsan beleugrott, és már az ördögnél is volt. Eszébe jutott, hogy nála van a furulya, azzal talán el tudná altatni. Lassan odalopózott, és elkezdett furulyázni. Az ördög nyomban elaludt. Gyorsan kitépte az ezüst hajszálát, és már rohant volna, de egy szép lány azt kiáltotta:

– Várj!

A legény odanézett. A lány könyörgött, hogy szabadítsa meg az ördögtől.

– Jól – mondta a fiú.

Hazaindultak, de nem találták a kijáratot. Jött egy madár, és az megmutatta nekik. A legény a hajszálát a kard helyébe illesztette, és minden helyre állt. Haza is ment a legény meg a lány. Mikor kinyitották az ajtót, olyan sok pénzt találtak, hogy vehettek rajta egy falut. Össze is házasodtak.

Boldogan éltek, míg meg nem haltak.

**Tóth Szibilla, 4. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye**

Mikor jó az illusztráció?

A jó gyerekkönyv elismeri és komolyan veszi a gyerekek érzéseit – ezzel a megállapítással nagyon egyet tudok érteni. Általánosságban kell egy jól felépített történet, igényes nyelvezettel, ami nem gügyögős, és fontos, hogy ne kacsintson össze a szerző a felnőttel a gyerek feje fölött. Egy jó gyerekkönyv bőven adagolja a humort. Az illusztráció pedig akkor jó, ha kiegészíti a szöveget, és nem nyomja el azt.

Mint oldalunkon láthatjátok, mi is megpróbálkozunk a ti szövegeitek illusztrálásával. Ezért ejtsünk néhány szót erről a művészetről is.

Az illusztráció nyomtatott szöveg szemléltetését, kiegészítését szolgáló kép, rajz, fénykép, ábra. A mai jelentésében a XIX. század közepe óta használják. A művészi illusztráció az egyszerű szemléltetésen túllépve, új művészi élmény hozzáadásával a szöveg megértéséhez, átéléséhez segíti az olvasót. A középkori kódexek illusztrációit *illuminációnak* hívták. Elterjedése a könyvnyomtatással vált széles körűvé. Technikáját kezdetben a fametszetben, később a rézmetsetben és litográfiában lelhetjük fel. Rendkívüli nagy szerepe van a szöveghez illeszkedő illusztrációknak akár egy könyvben, akár egy folyóiratban, mert segítik a könnyebb megértést vagy a helyzet átérzését. Jeles illusztrátorok voltak **Misztótfalusi Kis Miklós**, **Kner Imre**, **Lengyel Lajos** stb. Ez már a könyvművészet nagy témakörét érinti, melyre nézve napjaink tömegtermelése negatív hatást gyakorol. A XX. században nagy népszerűségnek örvendett a képregény, ezek esetében az illusztráción volt a hangsúly, szöveg csak a képek alá került, mintegy kommentálta azokat.

Jankovics Marcell budapesti író, illusztrátor, filmalkotó szerint akkor jó az illusztráció, ha „A gyermeknek az illusztráció mögötti égbe veszik a tekintete.” A jeles művész felhívta a figyelmet arra, hogy a mesekönyv-illusztrációk között újabban gyakran megfigyelhető, hogy sok a kép, és kevés a szöveg. Ez önmagában véve még nem is volna baj – mondta. – A gond az, hogy az igénytelen illusztráció nem közvetíti az olvasó felé semmilyen többletet, hanem öncélú.

Mivel a mai gyerekek fejlett vizuális világba születtek, egyáltalán nem mindegy, milyen küllemet látnak a gyermeksjajtóban, vagy a nekik szánt könyvekben. Elsősorban az illusztrátoron múlik, milyen vizuális kultúrát közvetít olvasója felé. Befogadjuk-e azt, vagy semmit sem mond számunkra.

Jankovics Marcell: Magyar népmesék, illusztráció

Aki még nem döntötte el, hova tovább

A gimnázium általános műveltséget ad – Mit gondolnak az Óbecsei Gimnázium tanulói a pályaválasztásról?

Gimnáziumba azok a kitűnő tanulók iratkoznak be, akik a nyolcadik osztályban még nem tudják eldönteni, milyen pályát válasszanak, vagy biztosak abban, hogy a középiskolai tanulmányaik elvégzése után egyetemen folytatnák a tanulmányaikat. Hogy miért ajánljuk ezt az iskolát? Mert ha elvégzed, bármelyik egyetemen felvételt nyersz, emellett széleskörű általános műveltséget szerzel.

A gimnáziumban jártunk, s arra voltunk kíváncsiak, hogy az oda járó diákok miért választották a gimnáziumot, hogyan találták föl magukat, ajánlják-e a pályát választó általános iskolásoknak? Gyerekkori álmuk válik valóra? Az általános iskolai eredmények is döntöttek a felvételinél? Miért jó ez az iskola, mikor döntöttél el, hogy merre tovább? Milyen versenyekre lehet eljutni? Milyen élményeik vannak?

A gimnázium könyvtárában ültük körül a nagy asztalt a gimnazistákkal: **Molnár Gergő, Klimó Péter, Berta Ágota, Péter Lea, Gusztovics András, Soltis Panni, Sterbik Laura és Molnár Kinga** vállalták a beszélgetést.

Gergő negyedikes, s az idén döntötte el, hogy melyik egyetemre szeretne járni.

– Nagyon jó itt a gimnáziumban – mondja Gergő –, jók a tanárok, felkészítenek bennünket az egyetemre. Én most, negyedikben döntöttem el, hogy informatika szakra jelentkezek az újvidéki egyetemen. Három éven át a matematikatanárnő, Varga Tamara foglalkozott velünk, s úgy érzem, jól felkészített bennünket, ugyanis matematikából lesz a felvételi. Hasznosak a felkészítő órák.

Timea, aki már alsó tagozatos kora óta szépen szaval, néptáncol, nagyon jól fölhalálta magát ebben az iskolában.

– Még hetedikben akartam lenni orvos – emlékezik vissza Timea –, de abban az évben, mikor befejeztem a nyolcadikat, Zentán nem nyitottak magyar osztályt. Így kerültem a gimnáziumba. Nagyon megtetszett itt, jó a társaság, a tanárokkal is jól kijövünk, olyan közvetlenek velünk. Olyan ez itt, mint egy nagy család. Itt jöttem rá, hogy innen bármilyen egyetemre beiratkozhatunk. Lemondtam a gyógyszerészetről, mert a kémiát nagyon megszerettem. Ebből a tantárgyból írom az érettségi dolgozatomat, s Gálfi Attila, a kémiatanárom sokat segít a munkámban, emellett az egyetemre is felkészít. Magyarországon folytatom a tanulmányaimat, mert az ott szerzett diplomát az egész világon elismerik. Nem Szerbiában képzelem el a jövőmet.

András harmadikos. Temerinből utazik mindennap. Igaz, rövidebb az út Újvidékre, de Óbecsére mégis hamarabb megérkezik.

Ezenkívül becsei a gimnázium jó híre is ide vonzotta.

– Ajánlom ezt a gimnáziumot azoknak – jelenti ki Bandi –, aki nem tudja, hogy a nyolcadik osztály befejezése után hova menjenek. Én is tavaly döntöttem el, hogy az orvosi egyetemen folytatom a tanulmányaimat. A gimnázium felkészít az egyetemre. Szegeden tanulok tovább, mert én sem szeretnék itt, Szerbiában dolgozni.

Kinga másodikos. Ő is oszlopos tagja a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör néptánc csoportjának. Az ő szereplése nélkül nem múlik el ünnepség. Ő még nem tudja, melyik egyetemet válassza, de van még két éve, hogy ezt eldöntse.

– Jó a gimnáziumban – halljuk Kingától –, jó a társaság, 29-en vagyunk az osztályban, s mondhatom, összetartó osztály vagyunk. Lehetőségünk van versenyekre járni. Én is voltam már a magyartanárnővel, Cseri Angéllal felolvasási versenyen, Topolyán. Szeretek néptáncolni, s meglehet, hogy ezt a pályát választom hivatásul.

Laura másodikos. Péterrévéről utazik mindennap. Nem esik neheze az utazás, ugyanis megszokta, mert általános iskolás korában is utazott a zeneiskolába.

– Igazából nem tudtam, hogy milyen szakmát, hivatást válasszak – mondja Laura. – Gondoltam a gyógyszerészeti középiskolára, de olyan sok gyógyszerész van a környékünkön, hogy Tiszát lehetne velük rekeszteni. Engem érdekelnek a nyelvek, a történelem, s mire befejezem a gimnáziumot, eldöntöm, hogy merre tovább. Különben a Jó Pajtás rendszeres olvasója voltam, s üzenem a nyolcadikosoknak, hogy jöjjenek ide a gimnáziumba!

Panni is másodikos, Bácsföldvárról utazik mindennap, ő sem döntötte még el, milyen pályát válasszon.

– Engem a természettudományok érdekelnek – fűzi hozzá Panni. – A tanárok nagyon jók, jól adják elő a tananyagot, fölkeltek az érdeklődésünkre a tantárgyuk iránt. Van még két évem, hogy eldöntsem, hova menjek tovább.

Péter negyedikes. Először orvos szeretett volna lenni.

– Ez az iskola nagy mértékben segít eligazítani a diákokat – mondja Péter –, én is először orvos akartam lenni, de már jobban érdekel a történelem, ugyanis Rózsa Péter tanár úr megszerettette velem ezt a tantárgyat. Ő a legjobb tanár a gimnáziumban.

Ágota negyedikes. Törökbecséről utazik. Szülei az egészségügy felé irányították, de elmeséli, ő mit gondol erről.

– Nem akartam ápolónő lenni – jelenti ki Ágota –, az nem nekem való. Jó, hogy ide iratkoztam be, ugyanis ott ápolónőket nevelnek, tanítanak, én viszont orvos akarok lenni. Itt egyszerűen felkészítenek az orvosi egyetemre. Nem bántam meg a döntésemet.

Lea is negyedikes, ő is a kultúrkör színterében minden műsorában fellép: táncol, szaval. Kazinczy-érmes.

– Azért jó, hogy ezt az iskolát választottam, mert olyan tantárgyak is vannak, amelyek az általános iskolában nem voltak. Ilyen például a pszichológia. Megszerettem, s ezt is választottam hivatásomul.

Meg sok szép élményem volt ebben az intézményben: szavalóversenyeken vehettem részt, ott voltam Sátoraljaújhelyen a szép beszéd versenyen – fejezi be beszélgetésüket Lea.

Koncz Erzsébet

Irány a pályapályairány!

A doroszlói *Petőfi Sándor* Általános Iskola része a minisztériumi pályaválasztási programnak, amely német minta alapján tájékoztató jellegű műhelyfoglalkozások által ismerteti meg a tanulókkal a különböző szakmákat, hivatásokat. **Brindza Ildikó** magyartanár, szervező nyilatkozott a kétéves gyakorlatról.

– Két kollégámmal **Olivera Tumurdić**-tyal és **Mihajela Stojkov**val együtt részt vettem a programhoz kapcsolódó kétéves továbbképzésen. Az idén az osztályfőnökök is bekapcsolódtak a szervezésbe. Beszélgetés formájában munkájáról tartott ismertető **Lovász Erzsébet** harmincéves szakmai gyakorlattal rendelkező ápolónő, **Wilhelm József** történelemtanár, **Aleksandra Zivanović** biztosítási tanácsadó, **Lennert Móger Tímea**, aki a vers- és az újságírásról beszélt, vendégünk volt **Varga Gyöngyi** mint némettanár, fordító, Dr. Samu Krisztián, mint tudományos kutató, **Szittyai István** fizikus-matematikus, **Munkás Nóra** logopédus, **Andrek Ilona** biológianő, **Andrek István** matematikatanár.

Látogatóban voltunk a **Stojanović Aleksandar** vulkanizőrnel, a BAM üzletben, beszélgettünk **Kovács Katona Mária** kereskedővel.

Programon kívül, egyéni, tanári kezdeményezésre lezajlott több tanulságos látogatás. Jártunk **Tallósi Imre** cipésznél, **Sugár Erzsébet** dadánál, két alkalommal **Kovács Endre** néprajzi gyűjtőnél, aki a régészeti ásatásokról mesélt, illetve arról, hogyan írta meg a Doroszló hiedelemvilága című könyvét – hallottuk Brindza Ildikótól.

LMT

LELKIZZÜNK!

Szülő mint barát... ...avagy a szabályok hatása a fiatalokra

Ebben az állandóan és túl gyorsan változó világban nem csoda, hogy kortól függetlenül egyre elvesztetebbek és bizonytalanabbnak érezzük magunkat. Ilyenkor még nagyobb szükség van az olyan személyek jelenlétére – itt pedig nem csak a fizikai jelenlétre gondolok –, akikre felnézhetünk, akik képesek számunkra megadni a biztonságot és az érzést. A fiatalok hétköznapjaiban ezt a kiemelt szerepet kétségtelenül a szülők töltik be. A szülő szó hallatán mindannyiunk előtt megjelennek a szülők által felállított szabályok listája és ennek következményeként felmerülhet bennünk a kérdés, lehet-e a szülő egyszerre barát, vagy végig a szülői szereposztásban kell maradnia?

Manapság elterjedt felfogásnak számít, hogy a szülő egyben barátja is gyermekének, sőt olykor olyat is hallhatunk, hogy fontosabb barátnak lenni, mint szülőnek. Ahogy arról már korábban említést tettünk, a szülő valamiféle szuperhős az életünkben, az, akire valamiért felnézünk, míg a barátok minden tekintetben egyenlőek. A barátoknak joguk van arra, hogy szabadon kimondják azt, amit gondolnak, és ahogy érznek. A gyermeki barátságok olykor hirtelen módon felbomlanak, mindenki tovább áll és új barátságot köt. Viszont, a barátoknak nem feladatuk, hogy szabályokat hozzanak az életünkbe, és neveljenek bennünket, ahogy azt a szülők teszik. A szülő szerepe az élet színpadán, hogy szülők legyenek, nem pedig barátok. Ez nem azt jelenti, hogy a szülők ellenségek, egyszerűen fontos tudnunk, hogy ki a „főnök” a szülő-gyerek kapcsolatban. Ezáltal a szülők biztot talajt biztosítanak a gyermek számára, ahonnan lesz

hova elindulni az olykor nem szilárd talajokon álló világban.

A szülők és gyerekeik közti baráti viszony lehet egészen jól hangzik, viszont a valóság az, hogy az ilyen „jóbaráti szülő-gyerek” viszonyból túl jó gyerekek kerülnek ki, akik rendkívül érzékenyek a családon kívüli létben. Ezzel a felfogással szemben a szülők tekintélyelvűségét bizonyos elvárások, követelmények, szabályok, a fiatalok szükségleteit mégis figyelembe vevő bánásmód jellemzi. Az effajta viselkedésmód sokkal inkább biztosítja a gyerekeknek, hogy alkalmazkodni tudjanak a ház falain kívül eső világ feltételeihez. Pszichológiai kutatások bizonyítják, hogy azok a gyerekek, akik életében a szüleik szigorúan, tekintélyelvűen viselkednek – elvárásaik vannak a gyerekekkel szemben, de törődést, szeretetet is nyújtanak – sokkal jobban megállják a helyüket, legyen szó kiskolás gyerekekről vagy tinédzserekről. Annak ellenére, hogy szinte minden gyerek a maga módján lázadóan viselkedik a szülői szabályokkal szemben, pontosan tudják, hogy ők a gyerekek a jelenlegi szereposztásban.

Mindezek tudatában fontos, hogy fiataloknál elfogadjuk a szülői szabályokat, és megtanuljunk bízni bennük, melyek később elősegítik a pozitív kapcsolataink kialakítását és fenntartását. Téves felfogásnak számít az, hogy az ilyen tekintélyelvű nevelésmód sok szigorral és kevesebb szeretettel, törődéssel jár. Ahhoz, hogy a gyerek gyerek maradjon, szükség van szabályokra, szabályt diktáló szülőkre, akik által megtanuljuk, hogyan is működik a világ a ház falain kívül.

Kis Laura

A léggömbutazás kezdetei

Mikor láttuk meg először a levegőből a Földet?

Az ember kíváncsi és felfedező természeténél fogva már az ősi idők óta vágyott arra, hogy képes legyen szállni, és Földünket, a mezőket, hegyeket, erdőket, folyókat, falvakat és városokat magasról, az égből, a madarak szemszögéből láthassa meg. A levegőbe emelkedés sokáig lehetetlennek tűnt, ennek ellenére sokan számtalan különféle módszerrel próbálkoztak. Már az ókorban találkozunk a görög mitológiában Daidalosz és fia, Ikarosz legendájával, akik madártól-lakból próbáltak szárnyakat készíteni maguknak.

A középkor és újkor határán a történelem egyik legnagyobb lángelméje, Leonardo da Vinci festményei mellett különféle gépeket tervezett, és találmányairól is híres, tanulmányokat írt a repülés tematikájáról. Nagyon érdekelte a madarak repülése. Tervrajzokat készített repülőhöz és helikopterhoz hasonló gépekről, sőt az ejtőernyő elképzése is megszületett a fejében.

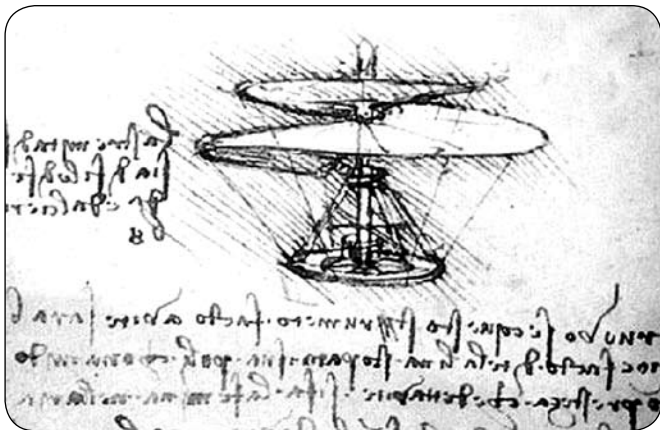
Bartolomeo Lourenco jezsuita atya, a portugál coimbrai egyetem hallgatója 1708-ban, egy napon szalmaszál segítségével szappanbuborékokat fúj. A móka során megfigyelte, hogy a buborékok sokáig fennmaradnak a levegőben, míg végül ki nem pukkadnak. Elhatározta, hogy olyan szerkezetet épít, amely a szappanbuborékot utánozva a levegőbe röppen.

Kiskora óta foglalkoztatta a repülés világa, és tanulmányozta a levegő tulajdonságait. Rájött, hogy a meleg levegő könnyebb, mint a hideg, így a magasba emelhet kisebb súlyú tárgyakat. 1709-re elkészült az aerosztatikus gép. Kísérletéhez V. János portugál király anyagi támogatását kapta. Az első próbálkozás nem járt sikerrel, mivel a papírból készült léggömb felgyulladt. A második alkalommal már rész siker született: a szerkezet egy rövid ideig 3 méter magasságban lebegett. A következő próbatételt még nagyobb figyelemmel készítette el, és léggömbje sikeresen fel- és leszállt a liszaboni Casa da India udvarában. A siker ellenére kísérlete nem keltett nagyobb figyelmet.

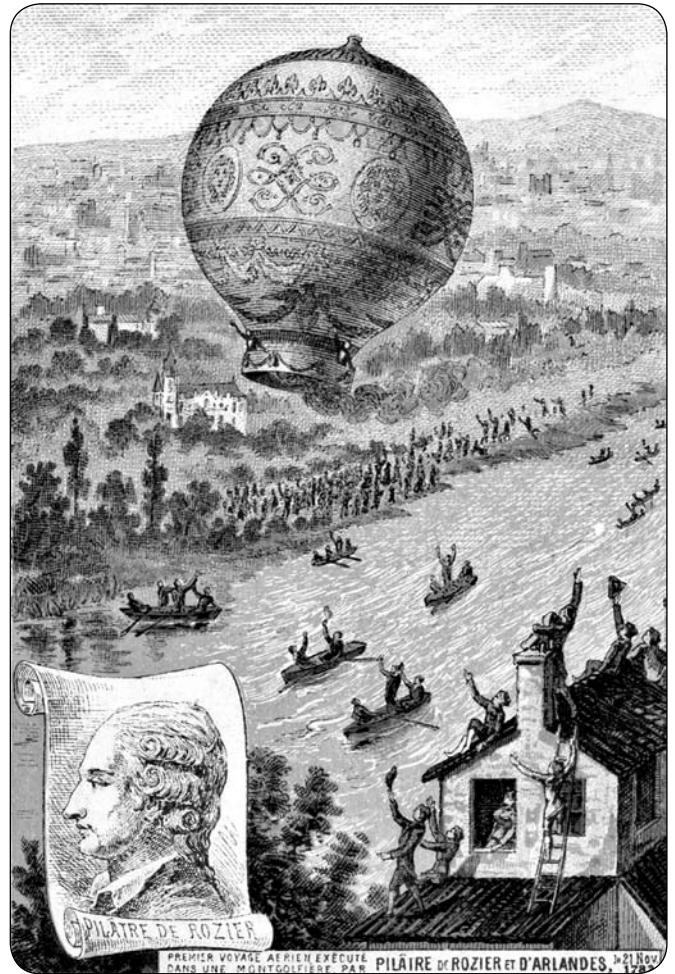
Európa különböző tájain sokan foglalkoztak a repülés lehetőségeivel. Különféle elméletek születtek és sok módszerrel, alakzattal, összetétellel próbálkoztak. A forrólevegős léggömb bizonyult legjobbnak, és sokan sokféleképpen igyekeztek tökéletesíteni.

Fontos áttörést jelentett a levegőnél könnyebb hidrogén felfedezése 1766-ban, ami Henry Cavendish angol tudós nevéhez fűződik.

Néhány évvel később a franciaországi Annonayban Joseph és Étienne Montgolfier, papírgyáros testvérek figyelemmel követték a tudomány haladását. A repülés gondolatával foglalkozva, az idősebb Joseph hajmeresztő kísérlettel is próbálkozott: egy óriási esernyővel leugrott a gyár tetejéről. Szerencsére a meggondolatlan örültségnek nem lett tragikus következménye. Egy hideg novemberi napon 1782-ben Joseph a szobában ülve a tűzhelyet figyelte. Addig tűnődött, még egyszer csak a selyem zsebkendőjének sarkait cérnával összekötötte, és a tűz fölé emelte. Amikor elengedte, a gáz felett a zsebkendő lebegni kezdett. Rögtön megüzente öccsének a „csodát”, és ezt fűzte hozzá:

Leonardo da Vinci helikopterhez hasonló repülő szerkezetének tervrajza

De Rozier és d'Arlandes első repülése léggömbbel

„Azonnal szerezz be selymet és zsinórt, s a világ legcsodálatosabb élményében lesz részed!” Kísérletek sorozata következett, amelyek folyamán a selymet papírból készült léggömbök váltották fel. Persze, meg kellett találni a módját, hogy a léggömb meg ne gyulladjon. Az első óriási papírgömbjük 300 méter magasra szállt fel a levegőbe. Érdekes, hogy a sok próbarepülés után sem jöttek rá, hogy a meleg levegőnek köszönhetően repül a szerkezet, azt hitték, valamilyen újfajta gázt állítottak elő.

A nyilvános bemutatóra 1783. június 5-én került sor Annonay főtéren. Amikor a 12 méteres léggömb az ég felé indult, a tömeg ámulva nézte a hihetetlen jelenetet. Miután a francia tudományos akadémia is értesült a találmányról, Párizsban is megszervezték a mutatványt. Erre az alkalomra Jacques-Alexandre Charles fizikaprofesszor hidrogénbalont készített, a Robert testvérek segítségével, akik hasonló kutatásokat végeztek. A ceremóniára 1783. augusztus 27-én került sor. Az első ballonrepülés Párizstól Gonesse falváig zajlott le. A 22 kilométeres távolságot 42 perc alatt tette meg az óriási lufi. Leereszkedésekor a helyi parasztek előbb megrémültek tőle, majd nekirontottak, és szétszaggatták. XVI. Lajos király és felesége, Maria Antoinette számára új bemutatót rendeztek a versailles-i palota előtt szeptember 19-én, ezúttal egy kosárral, amelyben egy birka, egy kacska és egy tyúk volt. Hamarosan, november 21-én az első utasok, Pilatre de Rozier és d'Arlandes is kipróbálták a repülést léggömbben.

A repülés találmánya gyorsan elterjedt. Óriási áttörés volt ez az emberiség számára. A léghajókat tovább tökéletesítették, és megtalálták a módját, hogy irányítsák is őket.

Évfordulók nyomán

Brenner Dezső, Kosztolányi és Csáth

1887. február 13. – Szabadkán megszületett **Csáth Géza** író, zeneesztéta, kritikus, orvos. Eredeti nevén Brenner József, Kosztolányi Dezső unokatestvére. Édesanyját 8 éves korában vesztette el, és ezt sohasem tudta kiheverni. Édesapja ügyvéd volt, nyilván tőle örökölte a zene szeretetét. Sokoldalú tehetsége már gyermekkorában megmutatkozott: kitűnően hegedült, rajzolt, festett. Tizennégy éves korában érdekes zenekritikákat írt a Bácskai Hírlapba. Ebben az időben azonban még nem is író akart lenni, hanem festő. Érettségi után Budapestre került orvostanhallgatóként. 1908-tól a Nyugat rendszeresen közölte elbeszéléseit és zenekritikáit. Bartók és Kodály első méltatói közé tartozott. 1909-ben ideggyógyászként a Moravcsik-klinika tanársegédje, majd több helyen dolgozott füredőorvosként. 1910-től egyre inkább a morfium rabjává vált. Az I. világháborúból betegen tért haza, elhatalmasodott rajta a morfinizmus. 1919-ben idegileg összeomlott, lelőtte feleségét, Kelebia mellett át akart szökni a határon, de a határőrök elfogták, és öngyilkos lett.

Pályakezdő írásait áthatotta a magyarságtudat és a politikai érdeklődés. Elsősorban lélekábrázoló, és ez is maradt mindvégig. Novellái a szimbolizmus és a szecesszió jegyében születtek. A freudi pszichoanalízist – mint ábrázolási módszert – először alkalmazta irodalmi műben Magyarországon. Képzületét az idegbeteg vagy idegbetegségre hajlamos emberek groteszk, zilált, zaklattott világa izgatta.

1838. február 14. – Megszületett **Marga Knight** amerikai feltalálónő, akit Thomas Edison női megfelelőjeként is emlegetnek. 22 szabadalmát tartják számon, mégpedig a legváltozatosabb területeken: található közöttük textil- és cipőipari gépek, háztartási

eszközök, sőt, még egy tolatyús szeplel működő gépkocsimotor is. Legsikeresebb találmánya egy olyan gép volt, amely négy-szögletes fenekű, papír bevásárlótáskák gyártására szolgált. Ezek az erős kartonból készült reklámhordozó tasakok ma is elterjedtek. A kelendő termékre hamarosan gyárat alapított, amelyet azután sikerrel működtetett.

1835. február 15. – **Szerbia államiságának ünnepe** annak emlékére, hogy 1835-ben ezen a napon készült el Kragujevacon az első szerb alkotmány. Miloš Obrenović uralkodása idején mintegy 2400 képviselő és 10 ezer ember jelenlétében hozták meg a neves okmányt, melynek megszületését tűzijáték-

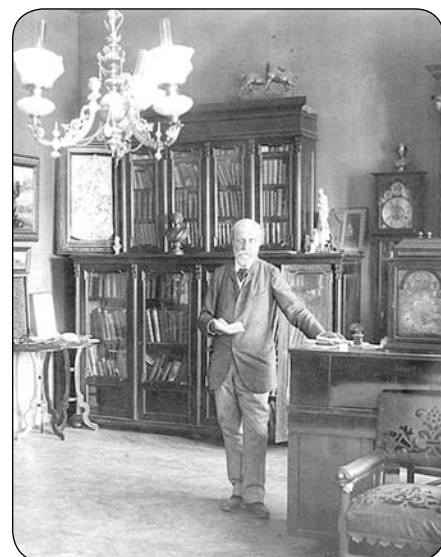

kal ünnepelték meg. Az alkotmány szövegét Dimitrije Davidović politikus, diplomata, újságíró és publicista állította össze.

Február 17. – **Húshagyókedd**, a farsang utolsó napja. Elterjedt szokás a telet jelképező szalmabábu elpusztítása, elégetése vagy vízbe fojtása. Nálunk egyes vidékeken a bábu neve kisce, kice. A mulatságok és a böjti időszak találkozásának jellegzetes népi játéka Konc vajda és Cibere vajda, a farsang és a böjti tréfás háborúsága volt. A húshagyókeddi játék szereplői szalmabábók. A legyőzött Ciberét végigvitték a falun, elégették, vízbe vetették, vagy keresztüldobták a templom

kerítésén, hogy elűzzék a betegséget, az éhséget. A farsang a vidámság, gyermekek jelmezes felvonulása, bulik, elegáns, hagyományörző bálók ideje, ami a megtisztulást, a böjtot előzi meg. A bálók ősi szokások leképezései: a télűző, tavaszközöntő népi mulatságoké, alakoskodásoké, amelyek gyökere a pogány termékenységarázkáló szokásokból táplálkozik. Sokáig üldözte is az egyház az „istentelenségeket”, ám azután átengedte ezt az időszakot a vidámságnak. A farsangi fánk benyomott közepe valójában egyértelmű szexuális, termékenységarázkáló jelentéssel bírt. Az alakoskodásnak is célja volt: elűzni a telet, hogy jöhessen végre a termékeny tavasz, megtéveszteni a gonosz, ártó szellemeket, így biztosítani a kellő szaporulatot embernek, állatnak, növénynek.

Másnap hamvazószerda, ekkor kezdődik a húsvétot megelőző 40 napos böjt.

1825. február 18. – Százkilencven évvel ezelőtt született **Jókai Mór** író, mesemondó, újságíró, szerkesztő. Komáromban született. A pápai református kollégiumban és a kecskeméti jogakadémián tanult. Diákként összebarátkozott Petőfivel. 1848-ban a forradalmi ifjúság egyik vezére volt, részt vett a 12 pont megfogalmazásában. Beállt nemzetőrnek, és elkísérte toborzó körúttára Kossuth Lajost. A szabadságharc idején követte a kormányt Pestre, Szegedre és Aradra. A világosi fegyverletétel után az önkényuralom bosszújától félve a bükk Tardonán lakott. Felesége szerzett számára menlevelet, így 1850-ben visszatérhetett Pestre. Nagyszabású történelmi regényeinek köszönhetően nagyon hamar a legnépszerűbb író lett, a Kisfaludy Társaság 1860-ban tagjává választotta. Élete végéig dolgozott. Főbb művei: Erdély aranykora, Egy magyar nábob, Janicsárok végnapjai, Kárpáthy Zoltán, Szegény gazdagok, Az új földesúr, Mire megvénülünk, Szerelem bolondjai, A kőszívű ember fiai, Fekete gyémántok, Eppur si muove – És mégis mozog a föld, Az aranyember, Rab Ráby, A lőcsei fehér asszony, A cigánybáró, Gazdag szegények, Sárga rózsza.

A Tisza gyászos napjai

Emléknap hívja fel évről évre a figyelmünket arra a 15 évvel ezelőtti természeti katasztrófára, mely születésetek előtt nem sokkal 2000. január 31-én történt a szomszédos Romániában. A román–ausztrál tulajdonú Aurul nevű bányavállalat nagy mennyiségű cianiddal és nehézfémekkel szennyezte a Lápos, a Szamos és a Tisza folyókat, minek következtében nagy mennyiségű növény, hal, állat pusztult el. A szennyeződés február 1-je és 12-e között vonult el a Tisza magyarországi szakaszán, ekkor érte el Szerbiát, azaz a vajdasági szakaszt, ahol már enyhébb jelei mutatkoztak az ökológiai katasztrófának. A minden élőlényre halálos méreg koncentrációja 180-szor haladta meg a megengedett határértéket, így valóságos haltetemeszönyegek úsztak le a folyón. A régió legnagyobb környezeti katasztrófájának tizenöt év elteltével sincsenek felelősei. A környezetbará-

tok, a zöld mozgalmak ezt elkészerítőnek tartják, attól tartanak, hogy így könnyen megismétlődhet.

Emlékeztetőül mondjuk el, hogy a **Szamos** 451 km hosszú, magyarországi szakasza 52 km, és a Tisza mellékfolyója. A **Tisza** teljes hosszúsága 977 km, ebből a magyarországi szakasz több mint fele, csaknem 600 km, Szerbiában 168 kilométert tesz meg, szétválasztja Bácskát és Bánátot, majd a Zalánkeménél (Stari Slankamen) a Dunába ömlik.

A természet változásai februárban

A természet februárban várakozik, készülődik a tavaszra. A föld alatt levő magok készülnek a csírázásra. A fák ágain már rügyek duzzadnak. A madarak még éhesek és fáznak, de egyre vidámabban csiripelnek.

A talajból előbújik a hóvirág és a kökörcsin.

Február az év legrakoncátlanabb hónapja. A többi hónap 30 vagy 31 napból áll. Február megelegszik 28 nappal, csupán négyévenként egyszer, a szökőévben toldja meg egygel.

Ha valaki február 29-én született, annak valójában csak négyévenként van születésnapja.

Miért hívják a februárt télutónak?

A hónap első felében a hőmérő higanyszála Amég általában 0 Celsius-fok alatt marad, de a második felétől már emelkedik a hőmérséklet. A télutónak már az is jele, hogy az emberek nagyon várják a tavaszt. A hosszú sötétség után a fényre vágynak. Számos országban hagyománya van a tavaszi fényünnepnek. Ilyenkor égő gyertyák világával köszöntik a fényt, mellyel legyőzik a téli éjszakák sötétségét. A gyertyafény mindenféle sötétség elűzésének a jelképe maradt.

Tudod-e?

– A jegesmedvék nem észlelhetők infravörös kamerával a hőszigetelő bundájuk miatt.

– A krokodilok évente mintegy 2000 embert ölnek meg. Összehasonlításként: a méhek 1500, az elefántok 250, míg a rettegett cápák 25 áldozatot szednek.

– A szúnyogokat a kék szín jobban vonzza, mint bármelyik más szín.

– Nem az ember az egyetlen faj, amely háborúzik. A hangyák szabályos csatákat vívnak, sőt még rabszolgákat is ejtenek.

– A nőstény kutyák kétszer gyakrabban harapják meg az embereket, mint hím társaik.

– A zsiráfok egyszerre 5 percet alszanak, összesen kb. 20 percet naponta.

– A kecskék pupillája téglalap alakú.

– A legtöbb elefánt könnyebb, mint egy kékbálna nyelve.

– Egy egyhetes gazella gyorsabban fut, mint egy teljesen kifejlett ló.

– A jelszavak 80%-a állatnév.

A strucc szeme nagyobb, mint az agya

Egy óra napsütés egész hónapban

Ritka, mint a nap Szentpétervárott – fogalmazhatnánk újra szólást annak tudatában, hogy 2014 decemberében mindössze egy óra hosszat sütött a nap az egykori cári főváros felett. December 2-án, 10-én és 24-én 15–20 percre mosolygott a nap a város lakosaira, januárban azonban már kegyesebb volt hozzájuk az időjárás. Együtt érzünk a szentpéterváriakkal, hisz az utóbbi időben nálunk is túl sok a borús nap, szinte mi is elkezdhetnénk számolni a napsütéses órák számolását

Magyar puli lett egy amerikai reklám főhőse

A Dr. Pepper üdítőital legújabb reklámjának főhőse egy aranyos puli kutya. A Mop Dog című reklámban (a mop felmosórongyot jelent angolul) a magyar terelőkutya magányosan kóborol az utcán, bánatosan nézelődik, még a többi kutya sem akar barátkozni

vele. A magányos kutya végül egy Dr. Peppert szállító sofőr nyomába szegődik, aki megsajnálja az állatot, és magához veszi, a puli pedig boldogan lebegtetni bozontos fűrtjeit a szállítóautó anyósülésén. A reklám szlogenje nem véletlenül az, hogy: mindig legyél egyedí.

A legismertebb magyar terelőkutya népszerűsítéséért egyébként talán Mark Zuckerberg, a Facebook alapítója tette a legtöbbet a tengerentúlon, aki 2011-ben vásárolta meg fehér puliját, akit Beastnek nevezett el. Az állatnak azóta saját oldala is van, kalandjait pedig több mint kétf millióan követik.

Einstein, a világ egyik legkisebb lova

Einstein, a miniló mindössze 2,72 kg súllyal született, magassága pedig csupán 35,56 centiméter volt. Pedig ő nem is szenved törpeszindrómában, mint a Guinness Rekordok Könyvében is szereplő Thumbelina nevű ló, aki születésekor egy kilóval nehezebb volt, mint Einstein. A legtöbb miniatűr ló a törpeség bizonyos jeleit viseli magán. Testük enyhén torz, az arányok nem egészen normálisak és egészségesek. Einsteinnek azonban a méreteihez képest normális hosszúságú lábai vannak, teste nem aránytalan.

Einstein az Egyesült államokban, New Hampshire-ben, egy miniatűr lovakat tenyésztő farmon látta meg a napvilágot 2010 áprilisában. A csikó alig mozgott, ezért a tenyésztője azt hitte, hogy elpusztult. „Már több mint 20 éve tenyészték miniatűr lovakat, de soha életemben nem láttam még hozzá fogható. Először meg sem mozdult. Aztán megdörzsölgettük egy törölközővel, és egyszerre csak kapálózni kezdett. Annyira aprócska volt!” – mondta Judy Smith, a Barnstead-i miniatűr lovasfarm lótenyésztője.

A most mindössze 50 centi magas csödör óriási népszerűségnek örvend, még Oprah Winfrey showjában is fellépett. Még mindig sokan érkeznek a farmra, akik látni akarják a kis lovat. Einstein nemcsak a gyerekekkel, hanem más állatokkal is könnyen barátkozik, a farmon élő kutyákkal és kecskékkal is jól érzi magát, de a nagy lovakkal is kiválóan megtalálja a közös hangot, a méretkülönbségek egyáltalán nem zavarják.

12 év elteltével is felismerték a lányt a gorillák

Sok év elteltével is emlékeztek a hatalmas gorillák arra a lányra, akit gyermekkorában ölelgettek. Tansy Aspinall több mint 20 évvel ezelőtt találkozott először Djaltával és Bimmsszel Kentben, ahol a családja egy magánállatkertet működtet. Tansy az apja, Damian Aspinall által alapított állatkertben rengeteg időt töltött együtt a gorillákkal. A most 25 éves Tansy már másfél éve együtt játszott a fiatal gorillákkal, akik igazi jó barátai lettek. A barátok útjai azonban 12 éve elváltak egymástól, ugyanis a gorillákat szabadon engedték a gaboni esőerdőben. Tansy azonban nem felejtette el gyerekkori barátait, és apjával együtt nemrég a keresésükre indult Gabonba.

Hosszú keresés után megtalálták a két kifejlett gorillát, akik azonnal felismerték őket. Először Damian ment oda hozzájuk, majd amikor meggyőződött arról, hogy a gorillák felismerték őket, és biztonságban vannak, Tansy is közelebb ment hozzájuk. Djalta különösen örült a lánynak, akit egy nagy öleléssel üdvözölt. Tansy elmondta, hogy a két gorilla különösen a szívéhez nőtt, olyanok számára, mintha családtagok lennének, így rendkívül boldog, hogy sikerült őket megtalálniuk, és találkozhatott velük. „Csodálatos volt látni, hogy nem csupán felismertek minket, de olyan szelíden néztek ránk, hogy azonnal biztonságban éreztem magam.” – mesélte a lány.

RÜGYFAKADÁS

Gondolj rám

Gondolj rám, mikor fényesen tündökölnek a csillagok,
Emlékezz rám, mikor csintalanul mosolygok!
Gondolj rám, ha a Hold fénye bevilágít az ablakon!
Emlékezz a rúzsfoltra az arcodon!
Gondolj reám, mikor melegen fúj a szél,
És hidd azt, hogy bennem még él a remény!
Gondolj majd rám, ha az égboltot beborítja a napsugár,
És tudd azt, hogy a kezedet nem fogom már!
Gondolj rám, ha felhők gyűlnek a Napra,
És sötétség borul a világra,
Ne feledd, hogy én vigyáztam álmodra!
Gondolj rám, mikor szívárvány görbül az égen, és a hét színben új életre kel,
Tudnod kell, hogy én más már nem árulhatok el.
A víz tükröződésében a pillantásunk még találkozhat,
De ha felém fordulnál, csak az üresség, ami mögöttem állhat.
Mert én már rég nem vagyok mögöttem, s melletted sem,
És még azt is tudd, hogy a múltat én sohasem feledek.
Gondolj rám, majd ha eszedbe jutok néhanapján,
Remélem, tudod, hogy nekem mekkora fájdalmat okoztál.
Gondolj rám, de már nem vagyok veled,
És tudd most már, hogy hol a helyed!
Gondolj rám, de már nem látsz többé,
És ismerd el, hogy mennyire szeretted!

Gálfi Bernadett, 8. osztály, Zdravko Gložanski iskola, Óbecse

Cirkuszban voltam

Nagy plakát hirdette a zeneiskola kapuján, hogy jön a cirkusz. Apával eldöntöttük, hogy elmegyünk az előadásra.

A produkciót a főútcán szervezték. Sok néző gyűlt össze. A nagy sátorban sok állatot vezettek, néhányat szívesen megsimogattam volna. A nézőtér sötét volt, de a porondot kivilágították. A bohócok viccesek voltak, mert egymás fejére öntötték a vizet. A kutyamutatók nagyon tettettek, a kutyusok karikán ugrottak át, labdát tartottak a fejükön, és még sok mindent csináltak. A lovas mutatványokat nagyon élveztem, mert sok szép trükköt csináltak. A műsorban szerepeltek tűznyelők is. Hogy hogyan csinálják? Még nem jöttem rá. Az artisták labdákat, tárgyakat dobáltak a levegőbe, és ügyesen elkapták őket.

Nekem az állatok mutatványai miatt vonzó a cirkusz világa.

Horváth Vilma, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szenttamás

Milyenek a tanárok?

Milyenek is a tanárok? Erre a kérdésre a válasz két szemszögből is megítható. A diákéból, akinek bár érdeke egyezik a tanárával, a felfogása mégis nagyon eltér. A másik szemszög a kívülállóé, akinek semmi köze a tanárokhöz, így érdelemmentes, reális képet alkothat. Talán igazságosabb, ha az utóbbit választjuk.

A tanárok mind különbözőek. Eltérő módszereket alkalmaznak azért, hogy tudásukat egy fiatalabb korosztálynak átadhassák. Azonkívül, hogy minden nap be kell járniuk az iskolába megtartani az órákat, még egy nagy halom papírmunkát kell elvégezniük, és heti rendszerességgel pótórát, szaköröket tartaniuk. Ekkor még szó sem esett a sok óraterv, feladatlap, ellenőrző és dolgozat elkészítéséről. Miután a gyermekek valamilyen tudásfelmérőt írnak, az mindig hatalmas munkát von maga után, hiszen jön a hosszas javítás, kinevezetetlen kézírás, és hadd ne soroljam tovább. Annak ellenére, hogy ilyen sok teendőjük van a hivatásukkal kapcsolatban, az oktatáson kívül is, sokan szülők, férjek, feleségek vagy egyszerűen csak emberek, és egy embernek szüksége van néha egy kis lazításra. A legtöbben azt mondják, a tanári munka könnyű. Ezt azokkal a valótlan tényekkel támasztják alá, hogy a tanároknak sok szünetük van, és csak napi néhány órát dolgoznak. Pedig ez nyilvánvalóan nem így van, még ha ezt sokan nem is veszik észre. Bár én szeretem a gyerekeket és a velük való foglalkozást, mégsem szeretnék a tanári pályán elhelyezkedni, és nem csak a fent említett körülmények miatt.

Annak ellenére, hogy én nem szeretnék tanár lenni, becsülöm a tanárokat, a munkájukat, türelmüket és a kitartásukat velünk szemben egy műveltebb, felelősségteljesebb generáció érdekében.

Berényi Dorina, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Gergjián halála

Aznap sűrű köd borult a földre. Augusztus vége volt. A vágóhíd falai sem ragyogtak olyan izzó vörösen, ahogy szoktak. A rőt falakon a madarak sem röppentek oly kecsességgel, szenvedéllyel, ahogy Burai J. felrajzolta őket. A gyerekek Gergjiánhoz indultak.

Gergjián csapat faragott a torony egyik lábánál. Felküldte őket a torony tetejére, és hirtelen fényárba érkeztek. Egy csapat kárókatona is felülkerekedett a ködön, felszálltak a torony tetejére megfűrödvé a verőfényben. A négy kiszabadított kárókatona is fenn volt, sokkal szebbek voltak, tolluk jobban csillogott. Aznap este a vadörnél aludtak a gyerekek. Jobban sűrűsödött a köd. Mindenki bukdácsolt, habár jól ismerték a tanya felé vezető utat. A tanya udvarán tűz égett. A kis lángocskák hiába harcoltak a köddel, fényük semeddig sem látszott el. Gergjián halat sütött. A torony alatt nagy, fekete zongora állt. Keszler doktoré volt. Kölcsönkérte tőle Gergjián, hogy játszani tudjon a gyerekeknek. Megvacsoráztak. Felmentek a toronyba. Halkan megszólalt a zongora. A hangok lágyan áttörtek az ólomszínű ködtengeren. Gyönyörű éjszaka volt. A gyerekek félálomban voltak, beszélgettek a csillagokkal. Hirtelen dörrenés törte meg a csendet. A zongora elhallgatott, a csillagok megszűntek ragyogni. Lent Gergjián állt, jobb kezében puska, a lábai előtt egy halott kárókatona hevert. A tőzégánya felől halk neszek hallatszottak. Gergjián eltűnt a ködben. Hiába volt a sok kiabálás, a köd mindent elnyelt. Magányos lövés hallatszott. Beleremegett a föld is. Valaki a nádasba menekült, az ingovány elnyelte. A gyerekek Gergjiánt keresték. Hamarosan bele is botlottak. Kitért karokkal feküdt a földön, arcára apró vízcseppeket küldtek a felhők magasból. Mellén nagy fekete folt terjedt, ami elcsúfította a zöld zubbonyát. Mellbe lőtték közelről. A jóindulatú, kedves Gergjián, a vadór, aki mindenkit magázott, nem volt többé. Lelkét a felhők felvitték, fel a darvakhoz, talán még feljebb is. Hiába volt az a sok szólóingatás, hogy keljen fel, nem hallotta már a gyerekeket, nem nevetett többet. Nagy nehezen becipelték, lefektették az ágyra. Egyszer egy kis ember jelent meg, az ajtóban állt. Keszler doktor volt. A zongoráért jött. Amikor meglátta Gergjiánt, fölé hajolt, kiküldte a gyerekeket, és hosszasan vizsgálta. Burai J. puskát szegezett felé, meggyanúsítva őt, hogy lelőtte Gergjiánt. Hiába tiltakozott a doktor, ismét a puskacsövet szegezte felé, zongorázásra kényszerítette. A doktor szótlanul ment, majd a billentyűkre csapott. A gyerekek felmentek a toronyba, sírtak. Gergjiánt siratták.

Egyszer a zongorajáték abbamaradt. Nem ragyogtak tovább a csillagok. Körülöttük csend honolt.

Nyilas Sára, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Oromhegyes-Orom

Pesti Veronika, 3. osztály, Kis Ferenc iskola, Bácsgyulafalva

TV göri (igaz dal)

A TV göri a csúcs király,
Mindenki tudja, hogy csak ránk vár,
Fiú még nincsen a bandában,
Beléphetsz, hogyha erős vagy.
– De nehogy már belépjén valaki!
Mint ikra az ikrek között, de
Elköltözött, mielőtt elköltözött
Felöltözött, felvette a görijét, és útnak
Indult felfelé, a göri csúszott lefelé,
Végül a dutyiban végezték. De sajnos
Dörgött az ég, és a rendőrök magukat
Féltették. A göri végül kiszabadult,
De gazdája NEM mozdult.
Ennyi lenne a mondandónk.
Heló, szia, viszlát, csók.
Sikolts úgy, hogy a Hold is hallja
Egész világ apraja-nagyja!
– Jeah!

Bagány Fanni és Francia Flavie, Csáki Lajos iskola, Topolya

Energia

Az Isten is
Megteremtette a világot,
És tessék, már csak az
Volt hátra, hogy az energiát feltalálja.

Takarékosnak kell lennünk,
Mert az energiafogyasztást
Meg kell fizetnünk!

A nap, a víz, a szél
Energia termel,
Ezt az ember felhasználja,
És jobban becsüli a természetet.

És végül: Az energia itt van
Körülöttünk, a kis édes,
Mert lám, energiát adni még
Egy mosolygós ember is képes!

Szakál Tímea, 6. osztály, Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Kasza Bernadett, 3. osztály, Kis Ferenc iskola, Bácsgyulafalva

A családom

A mi családukban ketten vagyunk, anya és én. Anyukám neve Forgó Mónika, beceneve Móni. Ketten vagyunk, és csak egymásra számíthatunk.

Anyukám reggel korán kel. Elrendezi a háziállatokat, és megfeji a teheneket, majd elviszi a tejet a csarnokba. Emellett főz, mos, takarít a házban. Eljár még kapálni másokhoz, dohányt szedni, és ősszel jár kukoricát törni. Hogy spóroljon, nagy veteményes kertje van. Többnyire megtermeli mindazt, ami a konyhára kell. Egész nyáron és ősszel a befőzéssel és savanyítással foglalatoskodik, hogy télire tele legyen az éléskamra. Nagyon sok háziszárnyast nevel. Sok kacsát és pulykát elad. Az így megkeresett pénzből szebbé teszi az ünnepeinket. Jó lenne, ha volna egy testvérem, mert segítene a házimunkában, míg anya dolgozik. Az én dolgom megetetni a tyúkokat, pulykákat, libákat, kecskéket és a kutyákat. A testvéremmel jókat szórakoznánk. Nem lennék egyedül itthon. Nem kellene egyedül mennem az iskolába. Együtt csinálnánk a házi feladatot, és segítenénk egymásnak. Hétköznap anya sokszor nincs itthon, ezért szeretem a vasárnapokat, mert akkor együtt ülünk le ebédelni. A testvér azért is jó, mert felnőtt korunkban, ha egyikünk segítségre szorul, a másikunkra számíthat. A testvér mindig mindenben segít. Remélem, egyszer lesz is egy testvérem.

Néha délutánonként elmegyünk egyet kikapcsolódni egy-egy baráti családot meglátogatni.

Forgó Loretta, 5. osztály, Október 18. iskola, Zentagunaras

Képzelt riport

Minden reggel hét órakor indulok otthonról az iskolába. Tegnap azonban kicsit később ébredtem fel. Az osztálytársaim már elmentek. Amikor az utcánk végére értem összefutottam egy lánnyal. Az arca ismeretlen volt.

- Szia! – köszöntöttem.
- Szia!
- Te is az iskolába sietsz?
- Igen, de nem rohanok – hangzott a felelet.
- Csatlakozhatok hozzád?
- Persze, ha akarsz.
- Hogy hívnak?
- Évának, téged?
- A nevem Timi. Nem láttalak még erre mifelénk.
- Most költöttünk ide, mert apukám szülei itt élnek, és a nagypapa megbetegedett.
- Honnan érkeztetek? – faggattam tovább.
- Szabadkáról.
- Hogy tetszik Csantavér?
- Szép falu. Igaz kisebb, mint Szabadka. Legalább nem olyan forgalmas, lehet játszani, biciklizni.
- Hányadikos vagy? – kérdeztem kíváncsian.
- Hetedikes, és te?
- Én is! – mondtam vidáman. – És az iskoláról mit gondolsz?
- Fura, hogy csak egy iskola van, de szép. El is lehetne tévedni a pavilonok közt, de meg lehet szokni.
- Vannak már barátaid?
- Hát, még nem igen. Nincs időm barátkozni, de az osztálytársaim rendesek.
- Nincs időd? – érdeklődtem meglepődve.
- Igen, a szüleim vagy a tatáéknál vannak, vagy dolgoznak. Nekem kell vigyáznom az öcsémre. Tanulnom is kell, és járok különórákra. Kell az angol tudás a szerb és a magyar mellett.
- Értem, de azért beszélgetsz a szomszéd gyerekekkel, ugye?!
- Ritkán. Nem érek rá! – az arca elkomolyodott.
- Ha van kedved és időd is, elmehetnénk együtt biciklizni – próbáltam témát váltani.
- Lehet, majd még beszélünk.
- Közben odaértünk az iskola kapujához. Csöngettek. Mind a ketten mentünk a saját osztályunkhoz. Mosolyogva integetett felém. Azt gondoltam magamban: remélem, még találkozunk.
- Timi! Gyere már! – szólt hozzám Jenni.
- Megyek, megyek.
- Azóta többet nem láttam és nem hallottam Éva felől, de remélem, hamarosan összetalálkozunk egyik szünetben.

Gábor Tímea, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Megdolgoztam a zsebpénzemért

Régi vágyam volt egy fekete színű nyári ruha, amit ki is néztem egy üzlet kirakatában.

Anyukám határozottan kijelentette, hogy arra most nincs szükségem. Ha nagyon szeretném, akkor dolgozzak meg érte. Látva anyut, hogy minden nap mennyire fáradt és kimerült, felajánlottam neki, hogy két hétig segítek neki az üzletben. Minden reggel hat órakor keltem, és együtt nyitottunk. Az én feladatomból volt az újság és az italok kipakolása a polcokra. Mivel ügyesen végeztem a dolgom, két nap múlva már a pénztárgépet is kezelhettem. Anyu felügyelete mellett gyakorolhattam a pénz visszadását is. Sokan meglepődtek, hogy nem az utcán játszok a barátaimmal, hanem az üzletben dolgozok. Megtanultam a kereskedelem alapszabályait. Mindenkihez kedvesen és mosolyogva szóltam. Anyu a hét végén egy borítékot nyújtott át nekem, és hozzátette:

– Megdolgoztál a pénzedért.

Másnap az volt az első dolgom, hogy megvegyem a kiszemelt ruhadarabot.

Büszke voltam magamra, hogy ez a ruha az, amit magamnak köszönhetek. A munka meg annyira tetszett, hogy mai napig is segítek anyukámnak.

Pelle Patrícia, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

A nagy szerelem

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy csillámpóni, aki búsan mendegélt egy tó mellett.

Ahogy mendegélt, meglátta egy teknős, és megkérdezte, miért ilyen bánatos.

– Azért, mert megismertem egy gyönyörű, csillogó zöld szemű csillámpónit, aki első látásra megtetszett. Itt csak az a bökkenő, hogy azt mondták, csak akkor jön hozzám feleségül, ha visszaszerzem neki az arany patkócskáját a nemcsillámló pónitól. Ez nem is lenne probléma, ha a háza nem egy mély szakadék alján lenne. Fél óráig tart az a félelmetes zuhanás, amíg a végéhez nem érkezünk.

– Úúúú, és megteszed?

– Hát nehéz döntés volt ez a számomra, de álmaim asszonyáért bármit!

– Veled tarthatok?

– Hát persze, csak bátran előre!

Mentek, mendegéltek, és egyszer csak talákoztak egy kis tündérrel, akinek beszorult a szárnya egy kő alá. A csillámpóni azonnal kiszabadította, és a tündér hálája jeléül teljesítette egy kívánságát.

– Azt kívánom, hogy legyen szárnyam.

– Jól van, tessék – mondta a tündér, és azzal már el is tűnt.

– Gyere teknős, pattanj fel a hátamra, elrepülünk a patkóért!

Pár percen belül meg is érkeztek a szakadékhoz.

– Itt leteszlek, nem akarom, hogy bajod legyen – mondta a póni, és lerepült.

– Nahát, már visszajöttél? – kérdezte a teknős.

– Igen, simán ment minden, éppen aludt. De amikor felemeltem a patkót felriadt. Elkapta a farkam, én pedig belerúgtam egyet, és gyorsan elszálltam.

– Öm, öm Póni! Nem csillog a farkad!

– Úristen, hogy fogok így tetszeni a Mariskának?

– Biztos tetszeni fogsz neki így is, hiszen megszerezted a patkóját!

– Igazad van, induljunk haza.

Amikor megérkeztek, egy rövid beszélgetés után elköszöntek egymástól.

– Óóó, Jancsi, hát sikerült?

– Igen, csak hát a farkam már nem csillog.

– Semmi gond, a patkómnak varázsereje van, és mindent, ami nem csillog, csillogóvá tesz.

– Hiszen ez pompás!

Pár napon belül össze is házasodtak, és sok-sok kis csillámpóniuk született.

Itt a vége, fuss el véle! Az én mesém is tovább tartott volna, ha az egyik kis csillámpóni nem csillogott volna.

Muzslai Anikó, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

A **bácsgyulafalvi (telecskai) Kis Ferenc** iskola harmadikosai: **Kasza Bernadett, Pesti Veronika, és Fodor Loretta** egy-egy jelmezzel leptek meg bennünket a héten, munkájukkal illusztráltuk oldalainkat. Ezzel igyekszünk hozzájárulni a farsangi hangulat fokozásához, hisz már egy hét sem maradt belőle, és kezdődik a bőjti időszak. Addig azonban sok-sok farsangi felvonulás, jelmez, és nem utolsósorban fánk vár még ránk!

Az **újvidéki József Attila** iskolából **Hipik Tibor és Bece Lúcia** (7. osztály) fogalmazását kézbesítette a postás, az **óbecsei Zdravko Gložanski** iskolából **Turai Adela** (7. osztály), **Nagy Anita, Szerda Mária Réka, Szabó Anita, Béri Antónió** (8. osztály) jelentkezett, a **bácsfeketehegyi Nikola Đurković** iskolából **Pásztor Teodóra** (4. osztály) és **Harangozó Dávid László** (5. osztály), az **adai Cseh Károly** iskolából **Kis Bicskei Vivien, Szél Kata, Miklós Ditta, Bognár Odett, Horvát Endre, Nagy Anna, Barsi Patricia, Mihalek Bálint, Bakurek Barbara, Apró Fruzsina Katalin, Miklós Ditta, Onyecki Babett, Vámos Viola** (5. osztály) és **Agócs Ágota, Vastag Beáta, Apró Zsanett, Torma Balázs, Virág Henrietta, Nagy F. Kinga, Mészáros Fanni, Rácz Zoltán, Kocsis Zsanett** (6. osztály). A **péterrévei Samu Mihály** iskolából többek között **Molnár Nikolett, Péter Emese, Magyar Huba** (5. osztály) küldte be legfrissebb alkotását.

Köszönjük munkáitokat!

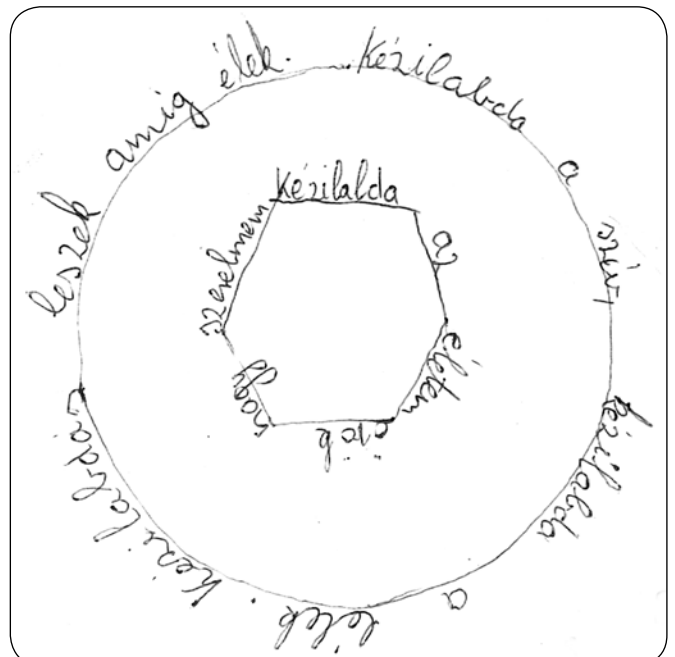
Nagy Magdolna

Amiről az iskolám mesélhet

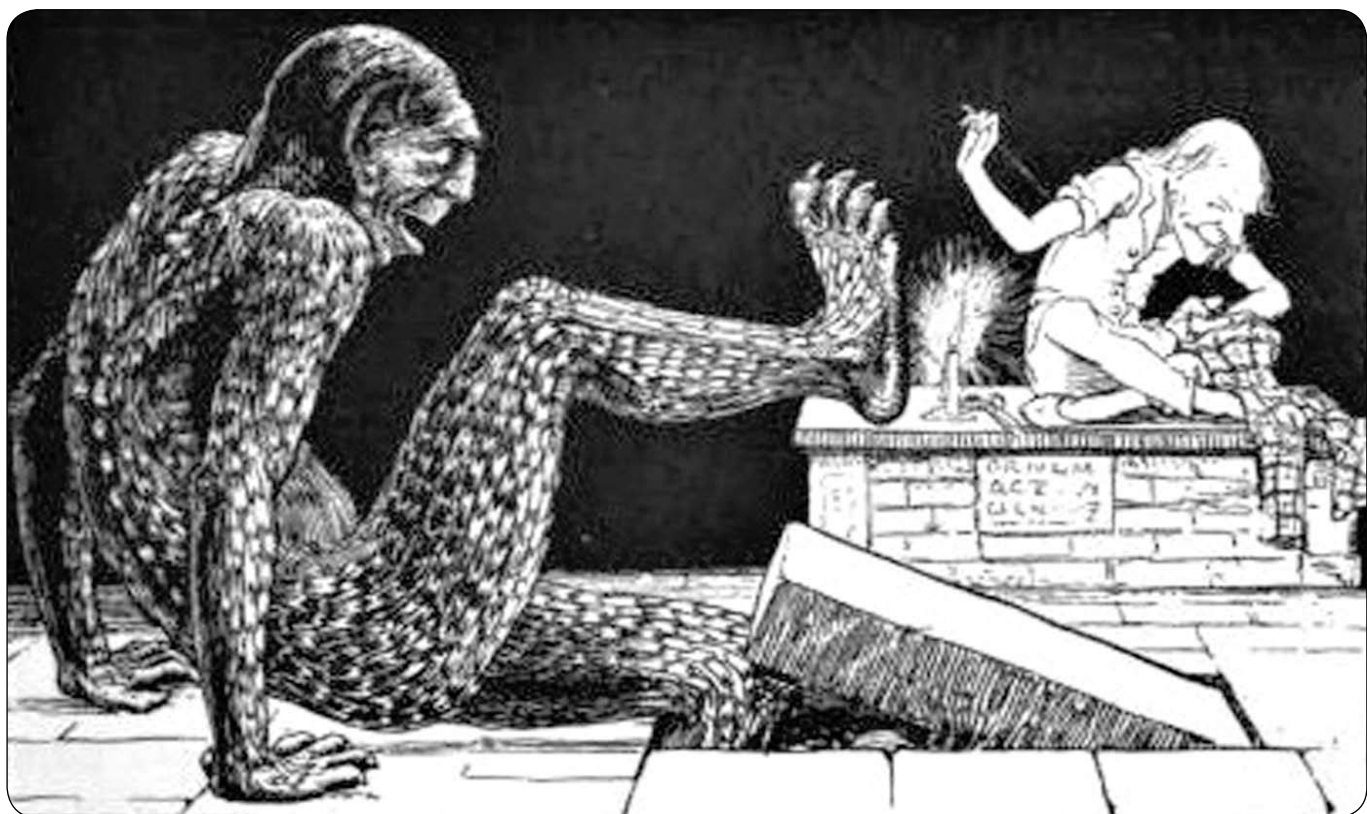
Hatvannégy éves vagyok,
Mégis ép és egész vagyok.
Tele vagyok diákkal,
Szívem tele hálával.
Zöld a füvem, kék az egem,
Tárva-nyitva minden szemem.
Minden gyerek álma:
Iskolába járna.

**Varga Krisztina, 4. osztály,
Kókai Imre iskola, Temerin**

Kézilabda

Szabó Judit, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Elt egyszer Skótföldön egy vidám szabó, akit egy nap egy tiszteletre méltó uraság azzal bízott meg, hogy készítsen számára egy olyan skótkockás nadrágot, amelyet a régi időkben viseltek az emberek. Egy ilyen skótmintás, rojtokkal díszített ruhadarab igen kényelmes viseletnek számított, táncolni éppolyan jól lehetett benne, mint gyalogolni.

Az uraság megígérte a szabónak, hogy ha a ruhát a templomban éjjel varrja meg, akkor bőséges jutalomban részesül. Ugyanis az a szóbeszéd járta, hogy a régi, romos templomban éjjelente szellemek kísértének, és félelmetes dolgoknak lehet szemtanúja, aki oda merészkedik.

A vidám szabó is jól tudta ezt, de mint-hogy jó kedélyű ember volt, és nem ijedt meg a saját árnyékától, elvállalta, hogy a nadrágot éjjel a templomban varrja meg, különösen, hogy ilyen szép pénzt ígértek neki érte.

Napnyugtakor el is indult a templomhoz, ami félmérföldnyire állt az úr kastélyától. Sötétedéskor már oda is ért. A romos épületben talált egy sírkövet, ami éppen megfelelőnek tűnt számára a munkához. Meggyújtott egy gyertyát, felült a sírkő tezejére, elővette az anyagot, a tűt, a cérnát és a gyűszűt, s nekilátott a varrásnak.

Már éppen azon kezdett mulatni magában, hogy az emberek milyen bolond babonásak, hiszen nincs is a templomban egy teremtett félelmetes lélek sem, mikor hirtelen úgy érezte, hogy megremeg a föld a lábai alatt.

A vidám szabó

Óvatosan körülkémlelt, de a fél szemét a kezén tartotta, és folytatta a varrást, miközben arra lett figyelmes, hogy egy hatalmas fej emelkedik ki a kőburkolat alól. Ahogy a fej előbukkant, mennydörgő hangon így szólt a szabóhoz:

– Látod, hogy milyen nagy fejem van?

– Látom – mondta vidáman a szabó –, de most csak a munkámra figyelek, mert ezt a nadrágot még ma éjjel meg kell varrnom.

A szabó folytatta a varrást, de eközben a fura alak nyakig kiemelkedett a kőtömb alól.

– Látod, hogy milyen nagy nyakam van? – kérdezte.

– Látom, de most varrok – mondta a szabó, és fürgén folytatta a nadrág varrását.

A fura teremtmény egyre feljebb emelkedett, s már derékig kilátszott a földből.

– Látod, mekkora mellkasom van? – kérdezte ismét velőtrázó hangon a mestert.

– Látom – szólt a szabó –, de most varrok.

Ekkor a lény előhúzta gigantikus karjait is a kő alól.

– Látod, milyen nagy karjaim vannak? – kérdezte hátborzongató hangon.

– Látom, de most varrok – mondta a vidám szabó, s szaporán bujtatta az öltéseket, mert tudta, hogy nincsen vesztegetnivaló ideje.

A szabó egyre nagyobb öltésekkel varrt, miközben látta, hogy a borzasztó óriás egy-

re feljebb és feljebb emelkedik, és kimászik teljesen a kő alól. Immáron méretes lábai is előtűntek.

– Látod, milyen hatalmas lábaim vannak? – kiáltott a szabóra.

– Igen, látom, de most varrok – mondta a szabó, és igyekezett csak a nadrágra figyelni. Már csak néhány öltés volt hátra, és az ujjai egyre fürgébben dolgoztak. Mikor a teremtmény már éppen teljesen felemelkedett, a szabó elvarrta az utolsó öltést. A következő pillanatban elfújta a gyertyát, és uzsgyi, leugrott a sírkőről, aztán kirohant a templomból a nadrággal a hóna alatt. Az óriás sebesen a nyomában loholt, de a szabó gyorsabban futott, mint a nyúl. Hallotta a szörny rettentő ordítását a háta mögött, de a vidám szabó nem az a fajta ember volt, aki hagyta volna magát elkapni. Nem nézett vissza, csak arra várt, hogy mikor bukkan már fel a szeme előtt az uraság kastélya. Mikor végre odaért, berohant a nagy fakapun, majd gyorsan bezárta maga mögött. Az óriás éppen akkor ért oda, és mérgében jókorát csapott az ajtóra. Az ujjainak a nyomai még ma is jól látszanak, bárki megnézheti őket.

A vidám szabó végül megkapta a jutalmát az uraságtól, aki sosem vette észre, hogy a nadrág néhány öltése egy kicsit hosszabbra sikerült.

Joseph Jacobs meséje

Márton László

A mi kis köztársaságunk

(Részlet)

1.

Sohasem tudtuk meg, hogyan került közénk Najmán. Egyszerre csak itt volt. A városháza kapuján jött ki a Mátraival. A bal kezével hadonászott, gesztikulált, miközben a jobb kezével belekarolt Mátraiba, és ettől egy szempillantás alatt fontos emberré változott. A vak is láthatta, hogy Mátrai mostantól Najmán tanácsaira hallgat, vagyis Najmán mától fogva élet és halál ura ezen a területen, a mi kis köztársaságunkban.

Sőt, meglehet, hogy már tegnap is élet és halál ura volt, csak mi nem vettük észre, és hogy a mi területünknel messzebbre is elér a keze. Talán a megyeszékhelyig, talán Belgárdig, talán Moszkváig is.

A különböző változatok közül, amelyeket hallottunk róla, az hangzott a leghihetőbben, hogy Najmán valahol Erdély déli részén vagy a Bánságban, talán Temesvárott vészeltte át az úgynevezett, „nehéz időket”, amelyek nálunk október első hetéig tartottak, és amikor az egykori magyar állam megszűnt, vagyis már nem jelentett számára közvetlen életveszélyt, akkor érkezett a mi területünkre, és csak azért nem figyeltünk fel rá azonnal, mert a bevonuló Vörös Hadsereg még nála is nagyobb feltűnést keltett.

Kevésbé valószínű, de nincs teljesen kizárva, hogy Temesvárról, ahol már keresték, átszökött Zrenjaninba, régi nevén Nagybescskerekre, majd ezt követően a jugoszláv partizánok soraiban tevékenykedett, és az ő megbízásukból vette fel a kapcsolatot Mátraival, akivel még Argentínában ismerkedett meg, vagy talán ennél is régebből, Törökországból ered az ismeretség, ahol Mátrai egy tengerparti kisvárosban szállodát vagy vendégfogadót üzemeltetett.

Olyasmit is hallottunk, hogy Najmán egy különleges gyűjtőtáborból jött vissza, ezt azonban egy pillanatig sem hisszük el, már csak azért sem, mert a különleges gyűjtőtáborokból nem szokás visszajönni. A mi polgártársaink közül, akiket május végén vittek el, mostanáig egyet sem láttunk viszont, és van egy olyan érzésem, egy igen határozott érzés, hogy nem is fogunk találkozni velük soha többé.

Vannak pillanatok, amikor meg vagyunk győződve róla: egykori polgártársainknak annyira jó dolguk van azon a helyen, ahová kerültek, hogy látogatóba sem kíváncsiak hazá. Még levelet sem írnak egykori szomszédainknak. Még csak egy képeslapot sem küldenek új tartózkodási helyükről, ami annak a jele, hogy elfeledkeztek rólunk. Ez némileg elszomorító.

Annak viszont örülünk, hogy Najmán, aki most élet és halál ura, nem a mi sajnálatos módon elszállított polgártársaink közül való, mert akkor mindenféle kicsinyes követeléseket támasztana. Hol egy rózsafa intarziás komódot, hol egy ezüsttálcát, hol egy nyakláncot kérne számon rajtunk azzal a szánalmas indoklással, hogy ezek a tárgyak és egyebek is, köztük egy jó állapotban levő szőrmebund, eredetileg az ő tulajdonában álltak.

Ha Najmán a mieink közül való volna, és alig érthető módon ismét itt lenne köztünk, bizonyára felróná nekünk, hogy hitelbe vásároltunk nála, és követelné a tartozást. Nem szívesen nyugodna bele abba a megmásíthatatlan ténybe, hogy bizonyos történelmi pillanatokban cseppfolyóssá válnak a tulajdonviszonyok. Gróf Oppenheim igazi nagyúr volt, vagy még most is az, mégis nem egészen egy nap alatt széthordták az ormóférgesi kastélyt a saját uradalmi cselédei. Vegye vissza jogos tulajdonát, ha tudja.

Najmánnak viszont nincs mit visszakövetelnie. Nincs neki semmije, és ahogy elnézem, nem is volt. Azaz, hogy pontosabb legyen, van egy aktatáskája, és van az öltözék, amit visel. Most ő viseli, de például a kalapján és a kabátján meglátszik, hogy valaha más ember viselte. Ez megnyugtat bennünket. Elhisszük, hogy Najmánnak elvei vannak, de látjuk, hogy azért ő is ráfanyalodik vagy az ismeretlen őszeresre vagy az észrevétlen hullarablásra. Gyökértelen jövevény, de valahol a szíve mélyén egy kicsit mégiscsak a mi kutyánk kölyke.

2.

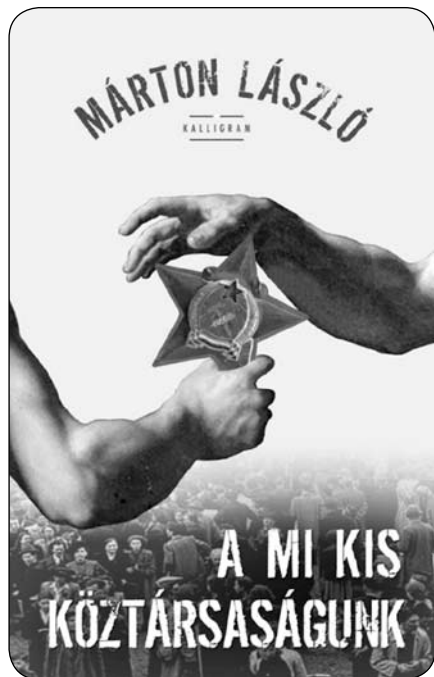
Aki el akarja képzelni városunkat azokban az őszi napokban, amikor bekövetkeztek az elmondásra váró események az tartás-

szem előtt, hogy a legtöbb épület ablakai ki vannak törve, és a földre süttöt szemet szinte a szó szoros értelmében felsértik, megsebzik az üvegszilánkok. A főutcát közepén kettéválasztó vágányon olyan vastagon áll az üvegtörmelék, hogy messziről úgy fest, mintha a sínpár kristálycukorral volna beszórvva, és ez volna az oka annak, hogy nem járnak a vonatok, nem pedig az, hogy összedőlt a vasútállomás, és levegőbe repült a hőmpölykeresztúri vasúti hid.

Ha egy pillanatra elfeledkezünk szégyenérzésünkről, amelyet magunknak sem tudunk megmagyarázni, és fölemeljük a tekintetünket a földről, azt is láthatjuk, hogy a házak piros cserépfedelét itt is, amott is megbontotta egy nemrég elzúgott szélvihar vagy egy mesebeli óriás fuvallata, a szürke palatetőket pedig az öklével zúzta be ugyanez az óriás, aki cukrozva eszi a vasúti síneket.

Ha pedig ennél is magasabba, a képzeltbeli óriás feje búbjáig tekintünk, azt vehetjük észre, hogy a református templom tornya ugyanúgy mutat az ég felé, mint építése óta bármely közönséges és jeles napon, ezzel szemben a római katolikus templom toronysüvege nincs a helyén. És ezzel a megállapítással a tekintet már vissza is fordulhat a föld felé, ahol a toronysüveg hever. Az a kevés járókelő, aki ezekben a napokban kimerészkedik az utcára, riadtan kerülgeti a toronygombtól különvált keresztet, amely félig-meddig elmerült az őszi sárban és a háborús törmelékben. Városunkban és környékén a katolikusok emberemlékezet óta kisebbségben vannak, és most, miután a magasból a földre bukott, egyszerre csak ijesztően nagyok látszik a katolikusok keresztje. Mellette lótetem fekszik a sárban. Fölfelé néző oldalán a gerincről, a lapockáról és a combról valakik sürgősen lefaragták a húst. A ló másik oldalához már nem férhetek hozzá.

Csak az a kár, hogy a nagytiszteletű úr, vagyis a református lelkész nincs itt közöttünk. Ne szépítegessük: elmenekült. Magára hagyta a népes gyülekezetet. Ki tudja, merre jár, meddig jutott. Viszont a plébános úr itt van a közelünkben. Úgy hallottuk, hogy a határban rejtőzködik, az egyik tanyán, de egyelőre nem érzi magát biztonságban, nem mer előjönni. Ebben talán az is közrejátszik, hogy a hatalomátvételekor Mátrai kijelentette: Istennek nincs helye a mi kis köztársaságunkban; Istennek nem állítunk ki tartózkodási engedélyt, de még átutazó vízumot sem.

3.

A mérleg másik serpenyőjébe az a szívderítő tény helyezhető, hogy a legtöbb épületnek állnak a falai. A főutcán egyetlen összeomlott háza látunk, Patócsék és Dékányék házát, amelynek utcai frontja, amikor a ház még állt, kissé előreugrott a szomszédos házak közül, és amely maga alá temette Patócsékát és Dékányékát, amikor a városunkat védő német páncélos ezred szabályszerű visszavonulása közben egy Tiger harckocsi, akár véletlenül, akár büntetésből, oldalról nekirohant az utcai frontnak, és elsodorta.

A vasútállomás, amely a németek távozása után egy nappal történt légitámadás folyamán rogyott össze, Rovarik állomásfőnököt temette maga alá, de Rovarik akkor már halott volt.

A református gimnázium hátsó udvarában, melyet a Megértés utca felől lehet megközelíteni, egy téglalap alakú területen olyan látszatot kelt a nedves, agyagos föld, mintha megbolygatták volna. Felpúposodik, pedig szemlátomást letaposták, és a bakancsnyomok ellenére vakondtúráshoz

hasonlít. Október negyedikén hajnalban állítólag mozgott is egy kicsit, mintha egy óriási vakond készült volna előbújni a föld alól, de aztán mégsem bújít elő. Most már nem is mozog.

És ha már a két keresztény templomról szó esett, akkor jegyezzük meg, hogy a zsinagógával sincsen semmi baj. Még az ablakai sincsenek betörve, az ablaknyílások ugyanis be vannak szögezve deszkával, a bejáratot pedig éppenséggel befalazták. A Szechenyiről, Eötvösről, Deákról és más bölcséinkről elnevezett utcákban itt is, amott is arról tanúskodik a beszőgezett ajtó, ablakok deszkáira festett hatágú, sárga csillag, hogy városunk területén kevés idővel ez-előtt még szigorú rend uralkodott. Amikor pedig Mátrai arra utasította ugyanazokat a szorgalmas, ügyes kezeket, melyek előzőleg felhordták a csillagot a gyalulatlan, szálkás égbolt-utánzatra, hogy fessék egyöntetűen feketére azokat a deszkákat, és hogy mire ő, Mátrai, aki most a lótetemek és egyéb holttestek elföldelését, valamint a törmelék eltakarítását fogja ellenőrizni, visszajön, egyet

se lásson a megbélyegző jelekből, akkor az is világosan érzékelhető volt, hogy itt nem-sokára ismét szigorú rend fogja irányítani a dolgok menetét. Minden ízében másféle rend, mint a korábbi volt, de nem kevésbé szigorú.

Najmán később úgy fogalmazott, hogy a szigornak annyiban van létjogosultsága, amennyiben a megszilárduló rend tartalmazza a szabadságot is. „Minél szilárdabak a rend keretei, annál több szabadságot biztosíthatunk azoknak belül! – fejezte ki a harminctagú Hömpölyzugi Nemzeti Bizottság előtt. Kár, hogy ennek a nagy horderejű gondolatnak a Nemzeti Bizottság tagjai – kubikosok, iparosok és mezőgazdasági munkások – nem tudtak a nyomába szegődni, legalábbis nem azonnal és amikor már úgy-ahogy követték, még akkor sem érték utol. Különben is, a Nemzeti Bizottság majd csak novemberben fog megalakulni, a szűkebb körű és nagyobb hatalmú Végrehajtó Tanács létrejötte után, amikor a szigor és a szabadság dialektikája már a gyakorlatban is érvényesül.

Kedves Olvasó Tanulók!

Túlsordult ironikus nyelv az, amelyen **Márton László** (1959) *A mi kis köztársaságunk* (2014) című legújabb regénye megszólal. Nem is csoda, hiszen azokról a tartalmakról (a második világháború borzalmi és az azt követő kommunista diktatúra létrejötte) nem is lehet egyszerű, hétköznapi, érzelem- vagy indulatmentes nyelven megszólalni.

Márton László regényének helye egy képzeletbeli magyarországi város, Hömpölyzug, amelyet néhány gonosztevő kényszerít önkényuralom alá, kikiáltva saját köztársaságukat, ahol még „Istennek sem állítanak ki tartózkodási engedélyt”. A hömpölyzugi visszásságok természetesen a korabeli Magyarország egészét képezik le, de az, ami ott történik, a háború utáni Kelet-Európa bármely országát jellemezhetné. Túlságosan is ismerős történetek ezek.

Jó olvasást!

Bence Erika

A Super Bowl félidős királynője

A Super Bowl az amerikai futball fő eseménye, egyben Amerika fő sport attrakciója. Olyannyira, hogy szinte már nemzeti ünnepnek számít az esemény, milliók nézik a televízióban. Valójában az AFL és NFL egyesülése alapján létrejött döntőről van szó, amely során az AFC és az NFC győztese mérkőzik meg egymással. Az amerikai futball egyre nagyobb nemzetközi népszerűsége miatt a világ többi táján is egyre több nézője van, habár Európában az időeltolódás miatt hajnalra csúszik a mérkőzés közvetítése. Az Egyesült Államokban márpedig a reklámok szempontjából fontos vasárnap esti főműsoridőben kezdeni a meccset. Az első Super Bowlt 1967-ben rendezték meg, igaz más néven, 1970 óta nevezik hivatalosan is Super Bowlnak. Az idei nagydöntőn a címvédő Seattle Seahawks és a New England Patriots csapott össze az arizonai Glendale-ben, a Phoenixi Egyetem stadionjában.

Mivel meccsről van szó, a rendezvény része a félidő is. Kezdetben a félidei show nem számított különösebben nagy eseménynek, csupán a helyi egyetemek rezesbandái léptek fel, de ahogy nőtt a futball népszerűsége, úgy lettek egyre fontosabbak, érdekesebbek a mérkőzést övező showelemek is. A verseny előtt egy ismert énekes vagy énekesek éneklnek el az amerikai himnuszt, míg a félidőben minikoncertet rendeznek a pályán világsztárok részvételével. Az idő múlásával és a rendezvény hírnevének növekedésével egyre nagyobb presztízst kezdett jelenteni a szereplés a félidőben.

Az idén a himnuszt Idina Menzel énekelte, akit a nagy nyilvánosság a Jégvarázs rajzfilmből ismerhet, amelyben a tél nagy slágerét a Let it go-t énekelte. A félidőben Katy Perry lépett fel, akinek sztárvendégei is voltak, még hozzá Lenny Kravitz és Missy Elliott.

Katy Perry-től látványos showt várt a nyilvánosság, és ezt teljesítette is, az énekesnő hozta a formáját a színpadon, és fellépése alatt legalább négyszer öltözött át. A minikoncert ideje alatt a Roar, a Dark Horse, a Teenage Dream, a California Gurls és a Firework című slágereit adta elő, valamint az I Kissed a Girl-t Lenny Kravitz közreműködésével, míg a Get Ur Freak/Work It/Lose Controlt Missy Eliottal énekelte.

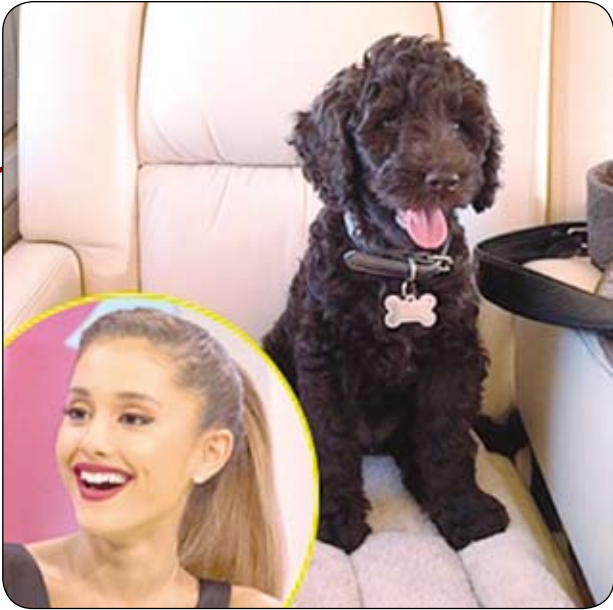
Fellépésének sikerét az bizonyítja, hogy rekordot állított fel a Super Bowl történelmé-

ben, hiszen több mint 150 millióan kísérték őt figyelemmel, így a jelenlegi félidős királynő maga mögött hagyta Beyoncé-t, Madonnát és Bruno Marsot is.

A Super Bowl félidős villámkoncertjeit az elmúlt években botrányok is kísérték. A legnagyobb talán 2004-ben történt, amikor a félidei show fellépői Janet Jackson és Justin Timberlake voltak. A botrány Timberlake Rock Your Body című számának közös előadása végén történt. A dal utolsó sora, az „I'm gonna have you naked by the end of this song” (kb. „A dal végére le foglak vetkőztetni”) elhangzása után az énekes lerántotta Janet Jackson ruhájának felső részét, így az énekesnő csupasz jobb melle láthatóvá vált. Habár a közvetítő csatorna, a CBS rögtön átváltott egy felülnézeti képre, az eseményt így is a nézők milliói láthatták. Justin Timberlake véletlen balesetnek nevezte a történetet, nyilvánosan bocsánatot kért, de a CBS televíziót ennek ellenére tetemes összegű büntetéssel sújtották. A mai napig is folynak találgatások arról, hogy mennyire volt véletlen vagy megrendezett ez a jelenet.

Ilyen incidensre ezúttal nem került sor, Katy Perry fellépését a kritikusok is szerették, habár akadtak persze olyanok is, akik túl giccsesnek találták. Felrögték neki, hogy a bevonulást az Éhezők viadalából koppintotta, a cápákat a Vissza a jövőbe második részéből, az ún. tüzes ruhájában pedig úgy nézett ki, mint Magmar (Pokémon).

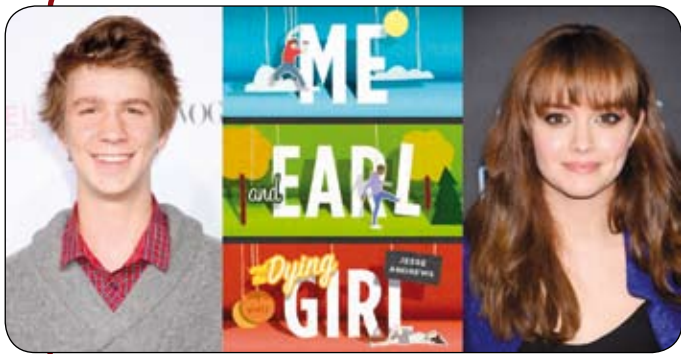
Ariana Grande és kutyusai

Úgy tűnik, Ariana Grande nemcsak minél több élvonalas toplista slágert szeret magáénak tudni, hanem a kutyákat is. Nemrég ugyanis magához vett egy újabb kutyust, amely a Sirius Black nevet kapta. Az énekesnő rengetegszer szólalt már fel az elhagyott állatok megsegítése érdekében, és sokszor hangoztatta az örökbefogadás fontosságát is. Az pedig nyilvánvaló, hogy nem csak üres szavakról van szó, tetteikkel is alátámasztja nézetét. Ő maga is több állatot vett ki a menhelyekről, akárcsak az új jövevényt is, amelyik immár a hatodik kutyája.

Kiborult a képei miatt

Úgy tűnik, Azalea teljesen kiakadt egy fotózás miatt, indulatának pedig hangot is adott a közösségi oldalakon. Mint megjegyezte, csak akkor tűnt fel neki, hogy számára mennyire iszonyatosak a fotók, miután azok meg is jelentek. Az énekesnő szerint a képeken úgy néz ki, mint egy hulla, ráadásul csúnyának tartja a zokni és papucs kombinációt is. Szerinte a fotós, Steve Madden nagy hibát követett el, amiért a végeredményről nem kérte ki a véleményét. Az énekesnő első felindultságában irt bejegyzéseit később letörölte, a képeket azonban megosztotta, hogy megmutassa, mi háborította fel ennyire. A fotós nem látja ennyire tragikusan a dolgokat. Válaszában izgalmas együttműködésről számolt be, a képek kapcsán pedig azt mondta, hogy egy tematikus fotózás eredményei. Steve Madden szerint teljesen normális az is, hogy két fél közös munkája során néha valakinek eldurranhat az agya.

Kihirdették a Sundance fesztivál győzteseit

Az Egyesült Államokban sorra kerülő Sundance független filmfesztivál, a filmvilág üde színpoltja azok számára, akiknek elégük van az agyonreklámozott nagy hollywoodi alkotásokból. Az idei fesztivál legjobb filmje, egyben közönségdíjas, a Me and Earl and the Dying Girl lett. A legjobb színésznőnek járó díjat Regina Case & Camila Mardila (The Second Mother) kapta, míg a legjobb színészét Jack Reynor (Glassland). A legjobb rendező ezúttal David Eggers (The Witch). A legjobb dokumentumfilm a The Wolfpack lett, míg Alfred P. Sloan-díjban a The Stanford Prison Experiment részesült. Legjobb külföldi filmnek a Slow West lett kikiáltva, míg a közönség az Umrika című alkotást díjazta.

Eljátszott a színészkedés gondolatával

Új-Zéland fiatal csillaga, Lorde, nemrég úgy került közel a filmvilághoz, hogy az Éhezők viadalához készítette el a Yellow Flicker Beat című dalt. Nem csoda, hogy rábízták ezt a feladatot, hiszen Lorde az elmúlt időszakban a maga különiségével lett népszerű a zenevilág számára. Talán épp emiatt játszott el többször is a gondolatlalt, hogy kipróbálná magát kamerák előtt is, habár nem tartja magát jó színésznek. A sikeres zenei karrier viszont hozzásegítheti sikeres filmes pályához is. Előfordulhat tehát, hogy előbb-utóbb a mozivásznon is viszontláthatjuk az énekesnőt. Erre viszont nem biztos, hogy hamarosan sor kerül, hiszen jelenleg aktívan dolgozik második nagylemezén, és nincs ideje a meghallgatásokra.

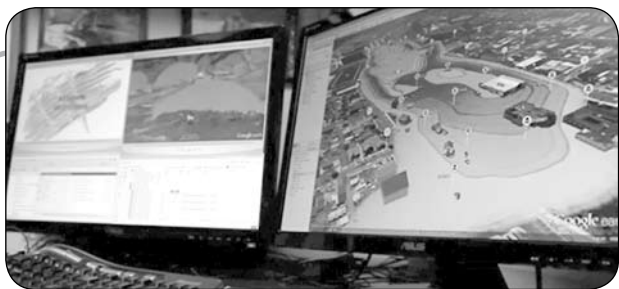

Kezdődik a fény éve

Az ENSZ és az UNESCO a 2015-ös évet a fény nemzetközi évének nyilvánította. A fény évében emlékezünk Einstein általános relativitáselméletének 100., és a kozmikus háttérsugárzás felfedezésének 50. évfordulójára is.

A fizika éve (2005), a nemzetközi heliofizikai év (2007), a reneszánsz év (2008) és a csillagászat nemzetközi éve (2009) után tehát itt a fény éve. Civilizációnk életében kulcsfontosságú a fény, a nemzetközi év egyebek mellett kulturális, tudományos, technológiai, művészeti szempontból kívánja bemutatni, elemezni, megismertetni a fényt.

A fény éve programjait olyan előadásokkal színesíthetjük, amelyek kapcsolódnak Albert Einstein általános relativitáselméletéhez (1915) és a kozmikus háttérsugárzás felfedezéséhez (1965). Az ide kapcsolódó programok közül legfontosabb Az éjszakai égbolt megóvása elnevezésű projektum, amely a világszerte robbanásszerűen terjedő fényszennyezés problémái mellett a csillagégbolt-parkok jelentőségére is felhívja a figyelmet. (MTI)

Eddig négyzáz dollárba került, most ingyenes

Google megajándékoz bennünket: az eddig évente 400 dollárba kerülő Google Earth Prót most bárki ingyen letöltheti.

A Google Earth „okosabb” változatáért, a Google Earth Próért eddig fizetni kellett (nem is keveset), most viszont egy ingyenes licenc (regisztráció) birtokában bárki letöltheti. Az őriaszi érdeklődés miatt kissé akadozik az ingyenes licenckiszolgálása. Ha valaki hibaüzenetet kap, érdemes pár óra elteltével újra próbálkozni.

A Google Earth egy csodálatos háromdimenziós interaktív földgömb, és a Pro verzió ehhez kínál igazán érdekes és hasznos funkciókat. Demográfiai, telek- és forgalmi adatrétegek húzhatók a térképre, GIS adatok importálhatók, emellett fejlett mérő- és rajzeszközöket is kínál. Nagyfelbontású képernyőképek nyomtathatók, és az Earth Próban létrehozott videók egyszerűen megoszthatók. (Origo.hu)

Meghökkenítő adatok a Facebookról

A legújabb eredményeket közlő értesítésben a Facebook közölt pár érdekes adatot a felhasználói szokásokról. A legérdekesebb adat mind közül, hogy abból az 1,39 milliárd emberből, aki használja az oldalt, mintegy félmilliárd kizárólag mobilkészülékkel jelentkezik be. Ez 26 százalékos emelkedést jelent tavalyhoz képest, és egyben azt is jelenti, hogy a Facebook-felhasználók 37,8 százaléka soha nem jelentkezik be asztali gépről.

Az adatokba a weboldal mobilra optimalizált változatát és a Facebook-alkalmazást használók is beletartoznak, viszont az Instagram, a WhatsApp és más, facebookos bejelentkezést használó alkalmazások nem.

Ha azt nézzük, hogy összesen hányan lépnek be mobilkészülékről, kiderül, hogy 1,19 milliárd felhasználó, vagyis tulajdonképpen mindenki, mobiltelefonról is használja a Facebookot, és alig akadnak olyanok, akik kizárólag asztali gépről nézik meg, mi történt az ismerőseikkel.

További érdekes adatok 2014-ből: decemberben átlagosan 890 millióan használták naponta a szolgáltatást. Az árbevétel 12,47 milliárd dollár, ez 58 százalékos emelkedés 2013-as hozamhoz képest. (Index.hu)

Már tudják, milyen lesz a Galaxy S6

Egyre valószínűbb, hogy március 2-án, Barcelonában mutatják be a Galaxy S6-ot. A Samsung az innovatív jelzőt emlegeti szívesen új okostelefonjával kapcsolatban, amelyhez új anyagokat is használ majd.

Képeket természetesen még nem közölt a készülékről, a kiegészítők gyártói azonban már rajta készen állnak. A Spigen cég Galaxy S6-hoz készült tokja például már fent is van az Amazonon, s bár a tartozékkészítők gyakran használnak félig realista képeket, a Spigen korábban is elég pontos volt, amikor egy még be sem jelentett termékhez kínált tartozékokat. A képből egyébként egyértelműen kiderül, hogy a hátdali kamera és a pulzuszámoló máshol lesz, mint a Galaxy S5-nél.

Már a pontos méreteket is kikövetkeztették a rajzokból: a Galaxy S6 143,5x70,70x7,19 mm-es lesz, azaz tulajdonképpen alig fog különbözni méretre az S5-től (142x72,5x8,1 mm). (Hvg.hu)

Nem számít újdonságnak, hogy léteznek agyonreklámozott együttesek, és olyanok is, amelyek inkább a kompromisszummentességre törekuszenek, mert nem szeretnek semmilyen zenei gépezet részei lenni. Az ilyen együttesek általában nem a nagy hírnevet hajszolják, nem céljuk durván fülbemászó slágereket készíteni, ezért ezeket gyakran az ún. alternatív körökben találjuk meg, ha vesszük a fáradságot, és keresgélünk, mert nem a nagy önreklámozások hívei. Ilyen a Magashegyi Underground magyar alternatív együttes is, akik magukat inkább a popzenekek közé sorolják, de egyértelmű, hogy amikor azt mondjuk pop, nem a Magashegyi Underground ugrik be elsőre.

Az együttes énekesnője az erdélyi születésű Bocskor Bíborka, aki neve ismerős lehet azok számára, akik kísérik a magyarországi énekes-tehetségkutatókat, Bíborka ugyanis a Megasztár harmadik szezonjában tűnt fel, és a hatodik helyezéig küszört fel. Nem állja tehát ez, hogy csak az vihethi valamire, aki meg is

A fent és a lent

nyer egy ilyen megmérettetést. A Magashegyi Undergroundot 2004-ben alapította Fodor Máriusz és Kardos-Horváth János egy tatabányai főiskolán, akkor még egy másik énekesnővel, de egy másik projektumuk, a Kaukázus sikere miatt háttérbe szorult az együttes. A két zenész mégsem mondott le róla, és amikor alkalmuk nyílt rá, felújították. Ennél fogva ke-resték fel 2006-ban Bocskor Bíborkát, és vele rögzítették a Szeplős váll című dalt, amely nagy sikert ért el.

Az együttes a dalról azt árulta el internetes oldalakon, hogy az alapja egy zenekari próbán született, ahova véletlenül bekeveredett a francia Manu Chao zenekar egy dalrészlete. Ez annyira megtetszett nekik, hogy felvették a kapcsolatot José Manuel Chao-val, aki örömmel felajánlotta segítségét, így társszerzőként ő is szerepelt a stúdiómunkában. A Szeplős

váll egyébként egy be nem teljesült szerelmi történetről szól, amit egy női vállon megelevenedő szeplők mesélnek el.

A dal tehát sikeres lett, az együttesnek megjelent egy maxi kislemeze, de az alapító tagok ismét inkább a Kaukázusra összpontosítottak, és félretették a Magashegyi Undergroundot. A történet persze itt nem ért véget, 2009-ben feloszlott a Kaukázus, és ismét összeállt a Magashegyi Underground, majd pedig tavalyelőtt a Kaukázus is feléledt, azt pedig csak az ég tudja, hogy mi lesz még ezek után.

A Magashegyi Underground időközben megjelentetett két nagylemezt, az Ezer erdőt 2010-ben és a Tegnaptután 2013-ban. Közben a zenekar az internetes oldalakon azt is letisztázta, hogy valójában mire utal a nevük. Ha két részre osztjuk, az első egy olyan hegyet jelképez, amire fel kell kapaszkodni, ösvényeket kell keresni. Ha viszont felérünk a tetejére, ott egy fantasztikus világot találunk, főleg friss levegőt. A másik rész, az Underground jelzi, hogy gyökereik a föld alatt futnak, onnan táplálkoznak. Ebbe a képbe nagyszerűen beillik Bocskor Bíborka.

Az Erdélyben született lány már kiskorában eldöntötte, hogy az énekléssel szeretne foglalkozni, de ekkor még csak a kecskéknek énekelt. A csíkszeredai zenei gimnázium befejezése után, a marosvásárhelyi színművészeti főiskolára jelentkezett, amit idővel abbahagyott, és egy hirtelen ötlettől vezérelve Budapestre költözött, de nem érezte úgy, hogy része tud lenni a zenei gépezetnek, nem tudja feladni művészi szabadságát.

Bocskor Bíborka legutóbb tavaly jelentkezett a Halott Pénz *Ugyanúgy hallasz* című dal sajátos verziójával, amelyet szimfonikus zenekar kísért.

A Te Valentinod

Legendák a szerelem napja körül

Sok ember számára jeles nap február 14-e, Bálint napja. A szerelem ünnepeként emlegetjük, a szeretet és a szeretetteljes kapcsolatok hivatalos világnapjaként ugyanúgy. Nem volt ez mindig így. És főleg nem voltak mindig piros szívek az üzletek kirakatában Bálint-, vagy Valentin-nap közeledtével, meg nem küldözgették a szerelmesek SMS-eiket a nagy „Ő”-nek, legfeljebb verseket írtak egymásnak. Akkor honnan ered a nap megünneplése? Mikor vált a nagy érzelmek, a szerelmesek, az ajándékozás, és talán a romantika napjává?

Bálint-nap megünneplése az utóbbi két évtizedben terjedt el tájainkon, a nyugati vi-

lágban pedig korábban. A gyökerek azonban jóval régebbi időkre nyúlnak vissza. A legenda szerint az i. sz. 270-ben tartott ünnepen végezték ki Valentint, az üldözött keresztény püspököt. Bizonyos nézetek szerint Valentint azért ítélték halálra, mert segített üldözött keresztény társainak, sőt egyiket-másikat ki is mentette a börtönből, míg más források szerint Valentin titokban párokat adott össze, noha ezt II. Claudius megtiltotta, mondván: a nőtlen katona lojálisabb a nősnél. A legenda szerint a kivégzés előtt Valentint börtönben őrizték. A börtönőrnek volt egy vak lánya, akit Valentin imádsággal meggyógyított. Egy másik variáció szerint ez a lány teljesen ép látású volt, viszont szerelembe esett Valentinnal. Amikor a férfit vitték a vesztőhelyre, akkor odakiáltott, hogy „a Te Valentinod”, illetve egy másik változat szerint levélkét dobott a (vak-ságból felgyógyult) lány felé az imént idézett szöveggel. A teljesség kedvéért van egy harmadik variáció is, amelyben nincs semmilyen lány, csak annyi, hogy miközben elvitték, azt kiáltotta a tömegnek, hogy „Ne felejtsetek Valentint!” és hogy „Szeretlek benneteket!” Mint kitűnhet, a szeretet motívuma mindhárom esetben meghatározó erővel van jelen, s ennyiben mintegy előkészíti a napjainkra meghonosodott szokásokat.

Tény továbbá, hogy 496. február 14-én I. (Szent) Gelasius pápa elrendelte, hogy e na-

pon ünnepekként Szent Valentin napját, mivel ez a nap Valentin püspök halálának évfordulója. (A Valentin név magyar megfelelője: Bálint.) Az ősi pogány templomi áldási ceremóniákból alakultak ki a Valentin-napi szokások. Ezt a napot az angolok már 1446-ban ünnepezték. Az 1700-as években váltak divattá a Valentin-verseskötetek, a XIX. században ezen a napon már üdvözlőkártyákat is küldtek egymásnak az emberek.

Valentin-napi bálakat a hagyományos formában a XIV. század óta tartanak. Elsőként Angliában terjedt el a szokás, és német közvetítéssel került át Európa keletibb felébe. Az ünnep ma ismert módja 1950 óta létezik, alakul, formálódik.

Szólások, közmondások:

A szerelem vak.

A szerelem sötét verem.

A király és a gazdag lány soha nem tudja, ki szereti igazán.

Ahol a szívek szeretnek, sok sérelmet elfelednek.

Aki szeret, kétszer él.

Álomban, szerelemben nincs lehetetlen.

Emberi? Isteni?

„Egy óra hosszat szeretni – állati dolog.

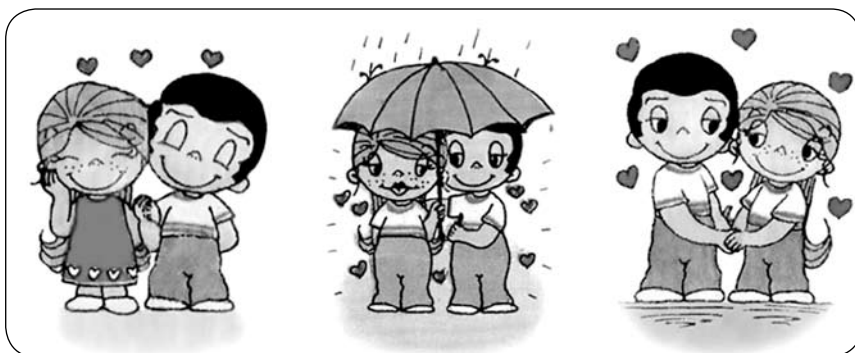
Egy évig szeretni – emberi dolog.

Egy egész életen át szeretni – angyali dolog.

Egy életen át csak egyet szeretni – isteni dolog.”

Lacordaire

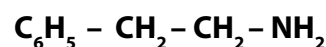
A szerelem kémiája

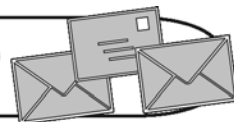
Szeretet és szerelem témában mindenki érintett. Sokféle szerelem van. Vannak rövidke fellángolások, és vannak hosszabb,

szeretethez átlényegülő szerelmek. Hogy közben hormonokat termelünk? Istenem, hát emberek vagyunk! A szerető és a szerelmes

ember „vegykonyhája” rendkívül érdekesen működik. A szerelmesek egymásra találását kísérő külső jelekért: pirulás, tenyérizzadás, szaporább szívdobogás, kellemes eufória (felfokozott kedélyállapot) elsősorban az agysejtekben termelődő fenil-etil-amin (PEA) a felelős. Ezt a vegyületet „szerelmi szubsztanciaként” is szokták emlegetni:

Az ezt követő emelkedett lelkiállapotot és boldogságérzetet, a szerelmet az agyban hirtelen nagy mennyiségben termelődő szerelmi szubsztancia, fenil-etil-amin okozza. Ez a vegyület az amfetaminok családjába tartozik, amelyek az eufóriát okozó legismertebb vegyületek.

Rajzolni nagyon szeretünk

Bokor Noémi iskolánk ötödikes tanulója. Ő is többi, de mindketten a magyarcsernyei Petőfi Sándor Általános Iskolába járunk. Egyik nap hazafelé az autóbuszban a legújabb sikeréről kérdezgettem. Noémi ugyanis rajzversenyen nyert.

– **Milyen rajzot készítettél?**
– Újságpapírra festettem le a meggyeszedést.
– **Mi ihlette ezt a témát?**
– Salamon Vencel Valentina tanárnő több ötletet is adott, nekem ez tetszett meg legjobban. Én is szedtem már fáról meggyet, s nagyon élveztem.

– **Hol nyertél ezzel a rajzzal?**
– Macedóniában, oda küldte el a tanárnő munkáinkat.

– **Milyen helyezést értél el?**
– Első lettem a macedóniai November 13. Nemzetközi Gyermekrajz Kiállításon.

– **Milyen díjban részesültél?**
– Oklevelet kaptam, azaz elküldték postán.

– **Örültél, mikor meghallottad, hogy első lettél?**

– Igen, nagyon örültem. Nem is gondoltam, hogy nyerhetek.

– Kívánom, hogy még nagyon sok rajzot készíts, s jó eredményeket is érj el!

Noémire büszke az iskolánk.

**Hanyic Alisza, 7. osztály,
Petőfi Sándor iskola,
Magyarcsernye**

Noémi az oklevéllel

Természetvédők kirándulása

Január végén a temerini Kókai Imre Általános Iskola természetvédőinek egy csoportja ellátogatott az újvidéki Tartományi Természetvédelmi Intézetbe, ahol a vajdasági ornitológiai

gyűjteményt tekintették meg. Tartalmas ismeretöt hallhattak a ritka, védett és kihalófélben lévő madárfajokról.

Az iskola VI. c osztálya

NEVEM: Turi Marianna.
BECENEVEM: Marcsi, Marika.
CÍMEM: 24430 Ada, Becsei út 13/a.

SULIM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
ALSÓS TANÍTÓNŐIM: Ürményi Erika, Tényi Tóth Erika.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
elnök: Mihalek Bálint, titkár: Turi Marianna, pénztáros: Bogнар Odett, Szél Kata, Nagy Bálint.

KEDVENC TANTÁRGYAM: Torna, magyar, biológia.
KEDVENC OSZTÁLYTÁRSAM: Apró Fruzsina.

KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Tiniturmix.
KEDVENC KÖNYVEM: A Szent Johanna gimí.
KEDVENC HOBBIM: Kézilabda, tánc.

KEDVENC SPORTOM: Kézilabda.

KEDVENC FILMEM: Gagyi mami 2.

KEDVENC EGYÜTTESEM: One Direction.

KEDVENC DALOM: Alice.

KEDVENC SZÍNEIM: Lila.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.

KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:

Pizza, Schweppes.

MIT TUDOK ELKÉSZÍTENI:

Spagetti, leves, tojás.

KEDVENC ÁLLATOM: Macska, kutya.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK: Színész.

NO ÉS A SZERELEM? Van.

NEVEM: Novák Balázs
BECENEVEM: Novák
CÍMEM: 24430 Ada, Boris Kidrič utca 4.
SULIM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Solymosi Éva.

ALSÓS TANÍTÓNŐIM: Barna Helga.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:
elnök: Gordos Ágnes, titkár: Onyecki Babett, pénztáros: Fehér Ivonn.

KEDVENC TANTÁRGYAM: Földrajz.

AMI NEHEZEN MEGY: Matek.

KEDVENC TANÁROM: Matic Ilona.

KEDVENC OSZTÁLYTÁRSAM: Bezdán Dorián, Gyalús Csongor.

KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.

KEDVENC KÖNYVEM: Horgászat határok nélkül.

HOBBIM: Horgászat.

KEDVENC SPORTOM: Asztalitenisz.

KEDVENC FILMEM: X-man.

KEDVENC EGYÜTTESEM: ABBA.

KEDVENC DALOM: Anti bácsi dala.

KEDVENC SZÍNEIM: Fekete.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tél.

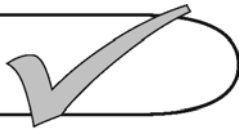
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Mézes-chilis pizza.

MIT TUDOK ELKÉSZÍTENI: Rostélyos hús.

KEDVENC ÁLLATOM: Ha!, kobra.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK: Modellasztalos.

NO ÉS A SZERELEM? Nincsen.

Hogyan végzed a feladataidat?

Így pontozz: soha – 1 pont, ritkán – 2 pont, gyakran – 3 pont, állandóan – 4 pont

1. Túrelmetlen leszel, ha várnod kell valakire?

Soha ritkán gyakran állandóan

2. Versenyfutásban vagy az idővel?

Soha ritkán gyakran állandóan

3. Kijössz a sodrodból, ha félbeszakítanak?

Soha ritkán gyakran állandóan

4. Egyszerre mindig több dologgal foglalkozol?

Soha ritkán gyakran állandóan

5. Túl sokat vállalsz magadra egyszerre?

Soha ritkán gyakran állandóan

6. Nem találsz helyed, ha nem csinálsz valamit?

Soha ritkán gyakran állandóan

7. Jobban érdekel az eredmény, mint maga a tevékenység?

Soha ritkán gyakran állandóan

8. Elveszíted a béketűrésed, ha valami nem sikerül?

Soha ritkán gyakran állandóan

9. Mindig tökéletességre törekszel?

Soha ritkán gyakran állandóan

10. Nagyon dühös vagy magadra, ha valamilyen hibát vétesz?

Soha ritkán gyakran állandóan

Értékelés

10–20 pont:

Te kiegyensúlyozott, higgadt személy hírében állsz. Az iskolában és a feladataid elvégzésében sikeresnek vagy mondható.

21–30 pont:

Hajlamos vagy arra, hogy túlhajtsd magad. Ügyelj arra, nehogy túlságosan sok feladatot vállalj magadra, mert ezzel könnyen kedved vesztet a megkezdett feladatok befejezésére!

31–40 pont:

Tipikus példája vagy azoknak az embereknek, akik agyondolgozzák magukat. Feláldozod a szabadidődet, hogy másoknak, mások helyett valamit elvégezz. Ez azért túlzás. A következő alkalommal gondold át, hogy ki helyett mit teszel meg!

Horoszkóp

Kos

Egy komoly kérdés nagy fejtörést okozhat neked a héten. Tiszta fejjel próbáld megoldani a problémát, és ne félj tanácsot kérni másoktól!

Bika

Kerüld a héten a konfliktusokat, mert olyan lelki állapotban leszel, amelynek nagyon nem tesznek jót a veszekedések!

Ikrek

Kicsit elpilledhetsz a hét közepén a fáradtságtól. Egy napot szánj a pihenésre, különben nem fogod bírni a tempót a hétvégén!

Rák

Ha nem akarsz beleöszülni abba, hogy várod az igazit, akkor épp ideje tenned valamit a boldogságod érdekében.

Oroszlán

Minden kapcsolatban vannak összetűzések, de ezek teszik igazán izgalmassá az együttlétet. Ne kerüld a konfliktust, hisz csak tanulhatsz belőle!

Szűz

Oszd be az energiáidat és ne vállald túl magad! Így rengeteg stressztől kímélheted meg magad, ráadásul másoknak sem kell csatlódást okoznod.

Mérleg

Jobban teszed, ha most inkább a lelkeddel törődsz, és magadba fordulsz egy kicsit, mert van mit kibogoznod. Ne félj, meglesz az eredménye!

Skorpió

Könnyen konfliktusba kerülhetsz új ismerőseiddel, mert még nem tudják, nálad hol a határ. Fektesd le a szabályokat, hogy simukon alakuljanak a dolgok!

Nyilas

A héten egy kicsit elgyötört leszel. Tegye ellene, különben egy csomó buliról, kalandról csúszhatsz le! Kapd össze magad!

Bak

Eleged van a télből – legszívesebben fel-pattannál az első tengerpart felé tartó gépre. Erre nem lesz esélyed, de a szobádat feldobhatod valami nyáriás holmival.

Vízöntő

A héten sajnos hatalmasat csalódhatsz aktivitásod miatt. Tanuld meg végre, hogy nem bízatsz meg vakon akárkiben!

Halak

A héten érzékenyebb leszel, ezért a legapróbb lényegtelen dolgokon is képes vagy elsírni magad. Nyugi, a jövő hét már sokkal jobb lesz.

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, adj nekem tanácsot! Én egy 14 éves lány vagyok. Kb. egy hónapja járok egy fiúval. Nagyon aranyos, kedves, nagyon szeretem és boldog vagyok vele. Nem tudom, mit tegyek, mert a fiúm barátai sokszor mondták már, hogy hasonlítok a fiúm volt csajára. Félek, hogy még mindig szereti azt a lányt, és hogy velem azért van, mert őrá hasonlítok, és mert nem tudja őt elfelejteni. Hogyan tudhatnám meg, hogy igazam van-e, vagy sem?

Válasz:

Kedves Bizi!

Mondhatjuk úgy is, hogy nagyon gyakori, hogy az emberek nagy részének (nőknek és férfiaknak egyaránt) hasonló típusú egyének tetszenek. Ha megfigyeljük például egy férfinak a választásait, azt vesszük észre, hogy nagyon hasonló nőkbe voltak szerelmesek. Így van ez a nőkel is. (Persze mindig vannak kivételek.) Biztos vagyok benne, hogy a fiúd nem a fizikai külsődbe szerelmes, a másik lánnyal való hasonlóságodba, hisz akkor még mindig azzal a másik lánnyal járna, és nem veled. Hiszem, hogy hozzád vonzódik, te vagy a fontos számára, különben nem éreznéd olyan jól magad vele, és nem lennél boldog. Nem gondolod, hogy a barátok egy kicsit piszkálnak ezzel a felszínes hozzáállással? Ha biztos akarsz lenni a dolgokban, és vállalod a rizikót, hogy megromlik a fiúval a kapcsolatod, mert ez is, megtörténhet, a barátok észrevételeit le is tesztelheted a barátodnál. Mondd el neki, mit gondolnak a barátok. A sok tépelődés helyett azonban élvezd az „itt és most”-ot, a pillanatot, mert most veled van, veled jár.

„Kedves Bizi!

Én egy nyolcadikos szerelmes lány vagyok, és tanácstalan. Már évek óta szerelmes vagyok az egyik osztálytársamba, aki sokáig nem vette a jelzéseket. Semmi sem volt eddig köztünk. Mivel úgy láttam, hogy itt az idő továbblépni, nemrégiben elkezdtem járni egy másik fiúval. Nagyon tetszik a fiú, kedves velem, és jól érzem magam a társaságában. A gondom az, hogy most a régi szerelmem is bevallotta, hogy nagyon tetszem neki. Ugye cikis?! Most nem tudom, mit csináljak, mert mind a kettő nagyon tetszik, és nem szeretném egyiket sem megbántani. Megfordult a fejemben, hogy egyszerre több fiúval is járhatnék, de tudom, hogy ezt nem lehet! Mit csináljak? Kezdek nagyon boldogtalan lenni! Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves Valentina!

Igazán érdekes viselkedés az osztálytársad részéről, hogy akkorlettél számára vonzó, amikor már úgymond „elveszített”. Nagy a valószínűsége, hogy most kapott észbe, és szedte össze a bátorságát, de lehet, hogy a „féltékenység” az, ami cselekvésre motiválta. Minden esetre ne siesd el dolgot a fiúkkal! Ha most nagy hirtelenséggel szakítasz a fiúddal, és utána rájössz, hogy mégsem a régi szimpátiád az

Bizi”

Valentina”

igazi, hogy nem tetszel neki eléggé, akkor sokáig boldogtalan leszel emiatt. Jó lenne, ha még egyszer nyugodtan átgondolnád, mérlegelnéd, hogy melyik fiú fontosabb a számodra, melyiket kedveled jobban, és csak azután döntenél a dologban. Minden esetre, ha döntöttél, legyél őszinte a fiúkkal, és közöld velük a döntésedet. Ám az is lehetséges, hogy mindkettőnek a barátságodat ajánlod föl inkább. Azt nem tudom, mit szólnának ahhoz, hogy egyszerre „két széken ülj” (habár ez sem olyan ritka dolog!), de akkor megtörténhet, hogy a két szék között a földön találd magad. Szóval, fordulj magadba, tedd mérlegre az érzelmeidet, és csak utána dönts! Az is megtörténhet, hogy nagyon gyorsan egy harmadik fiú is a porondra kerül, és ő még jobban megdobogtatja a szívedet, megpuhítja a csontjaidat, elkocsonyásítsa az izmaidat, szóval, akibe még szerelmesebb leszel, mint most. Mi pedig csak szoríthatunk, hogy boldog legyél!

„Kedves Bizi!

Tizenkét éves lány vagyok, és szerelmes vagyok egy velem egyidős fiúba. (A párhuzamos osztályba jár az iskolámba.) Valaki megmondta neki, hogy szeretem, és azóta, amikor meglát, a szemembe néz. Nem tudom, mit tegyek, de ez így nem mehet tovább, mert olyan fura érzés fog el ilyenkor. Legszívesebben elszaladnék! Én nem merek kezdeményezni! Kérlek, segíts!

Kékszemű”

Válasz:

Kedves Kékszemű!

Ha hiszed, ha nem, a fiú már megtette az első lépést. Megpróbált kezdeményezni azzal, hogy minden alkalommal, amikor találkoztok, a szemedbe néz. Ha nem szeretnél vele szóba állni, egyszerűen fordíts neki hátat! Ne lesd a pillantását! Ha viszont tovább szeretnél lépni, mert úgy érzed, mégis szereted őt, egyszerűen csak nézz vissza, viszonozd a pillantását, és ha még mosolyra is húzódik a szád... Csak várnod kell, hogy összeszedje a bátorságát, és végre megszólítson!

„Kedves Bizi!

Mi ketten, 13 éves lányok vagyunk, és mindketten jártunk két idősebb fiúval. Már néhányszor cserbenhagytak bennünket, ami miatt mindketten boldogtalanok vagyunk. Megbeszéltük, hogy megbosszuljuk a dolgot, csak nincs ötletünk, hogyan. Kérlek, segíts!

Kékszemű”

Bosszú angyalai”

Válasz:

Kedves angyalok!

Szerencsére, nem volt ötletetek. Biztos, hogy idővel megbánnátok a dolgot. A bosszúállás csak pillanatnyi örömet szerez, de a keserű szájjá sokáig megmarad. Ha legközelebb randevúra hívnak benneteket a fiúk, egyszerűen ne menjetek el! Ezek a fiúk nem érdeklik meg azt sem, hogy az időtöket, érzelmeiteket, de még a bosszút sem, rájuk pazaroljátok. Emelt fővel, barátkozzatok az osztály- és iskolatársaitokkal. Biztos, hogy akad majd köztük kedves fiú, aki meg tudja dobogtatni a szíveteket. Csak legyetek türelmesek!

Hasznos tudnivalók a testbeszédéről

Ha esetleg azt hinnéd, hogy a szavaid árulják el a nagy igazságokat, akkor tévedtél. Helyette megteszik ezt a mozdulataid. Mi emberek igencsak túlértékeljük a beszéd jelentőségét. Feltűnt-e, hogy te magad is hihetetlenül könnyen dekódolsz testi üzeneteket? Egészen biztosan észreveszed a legjobb barátnőd arcán, ha éppen arról füllent, hogy miért is késett negyed órát a találkozótokról. Ez mind azért van, mert a szavaival ellentétben a teste képtelen hazudni. Hogy mik azok a testi jelek, amik mindennél többet elárulnak rólad? Hát íme:

Arcizmok

Rendben van, hogy összefoglalva a fejed frontvonalát „arc”-ként aposztrofálják, de valójában ennél a hárombetűs szónál jóval összetettebb gépezetről beszélünk. Például azt tudtad, hogy az arcodon van a legtöbb izom a testeden? Nem véletlenül ennyire kifejező. Ráadásul az olyan kifejezések, mint a „leesett az álla”, vagy az „arcára fagyott a mosoly” mind arra utalnak, hogy mennyi érzelem tud kiülni az arcodra anélkül, hogy akár egy szót is szólnál.

Szemkontaktus

A tekinteted az egyik legkifejezőbb kommunikációs csatornád. Például a szemzés sem létezne, ha nem pont az lenne a lényeg, hogy távolról, minden beszédet mellőzve jelezni tudd valaki irányába a szimpátiádat.

Természetesen ugyanúgy a kifejező szempároból lehet a legjobban kiolvasni az örömet, szomorúságot, idegességet, fáradtságot, és még mindig nem kellett megszólalnod.

Gesztikuláció

A kezeid nem csak a napi tevékenységekre jók. Vannak olyan kultúrák, mint akár az olasz vagy az indiai, ahol szinte minden kifejezésre van egy kézjel. Ugyanúgy az érzelmeidet sem tudod feltétlenül palástolni a kezeid miatt, mert például ha tetszik valaki, és emiatt a kezed elkezd remegni, azt könnyen észreveheti bárki, pedig még mindig nem mondtál semmit.

Lábak

Toporgás, kalimpálás, rugózás, keresztbetevés és még rengeteg dolog, amit a lábaidal művelhetsz. És ezek szintén nem felesleges mozdulatok, hiszen mindegyiknek megvan a maga jelentése. Ha például ülsz, és lábfejjel időről időre dobantasz egyet-kettőt, az azt jelenti, hogy a lelkiállapotod nem kiegyensúlyozott. Ha keresztbe teszed a lábaidat és a felül lévő lábaddal kalimpálsz, az vagy azt jelenti, hogy dekoncentrált vagy, vagy azt, hogy izgulsz. Érdemes hát odafigyelni, ha nem szeretnéd, hogy túl sok mindent elárulj magadról akaratlanul.

Torok

Ez ugyan hanghatással jár, de mégsem beszéd. Ha zavarodban köszörülni kezded a torkodat, akkor azzal elárulod a magabiztosságod hiányát, de ha valami érzelmi hatásra felsóhajtasz, az is világossá teszi a jelenlegi lelkiállapotodat. Persze megfelelő légzéstechnikával ezt is uralni tudod.

Összefoglalva, a testbeszéd egy teljesen hétköznapi és mindenkire vonatkozó dolog. Viszont hihetetlenül jó dolgokat ki tudsz belőle hozni, ha megtanulod tudatosan használni.

Szomorúak leszünk a szomorú zenétől?

Van valami a legszomorúbb számokban is, ami miatt hallgatjuk, illetve szeretjük őket. Na de mi is annyira jó a pityergős dalokban? Miért tudunk rájuk kattanni, vagy akár jobb kedvre derülni tőlük?

Egy friss tanulmány ezekre a kérdésekre derít most fényt: a berlini Free University kutatói 772 résztvevőt vizsgáltak meg. A jelentkezőket a világ különböző pontjairól válogatták ki, hogy hiteles eredményt érhessenek el. Kiderült, hogy a szomorú zene egyáltalán nem biztos, hogy szomorúvá teszi a hallgatót, viszont az ellenkező hatásra nagyon is nagy az esély. A szomorú dalok nosztalgiát, békességet, érzékenységet és ámulatot is kiválthatnak belőlünk.

Sokak érzelmi világának tesz jót, ha szomorkás zenét hallhatnak. A zene által kiváltott szomorúságnak nem csak megfoghatatlan, esztétikai eredménye lehet: közrejátsszik a közérzet alakításában, hiszen vigaszt nyújt, és szabályozza a negatív hangulatok és érzelmek áradatát.

A nosztalgia az egyik legtöbbször felmerülő érzelem szomorú zene hallgatása közben, ami nem meglepő, mert tudományosan bizonyított tény az is, hogy a zene szó szerint felidézhet elmúlt időket és régi helyeket. A kutatás kimutatta, hogy amikor szomorúak vagyunk, és bekapcsolunk magunknak egy kis melankolikus zenét, nem romlik a helyzet, hanem szabályozódik. Ez fontos felfedezés, mert így még többet megtudhatunk arról, hogyan is hat ránk a zeneterápia.

A kutatás azt is megbizonyítja, hogy az egész arra készítheti az embereket, hogy reflektáljanak az élet komoly dolgaira, az emberi együttérzésre és az olyan érzelmek fontosságára, mint például a szeretet, a szerelem és a megértés.

A néphagyományok elevenen élnek a székelyek körében

Kik a székelyek? Magyarok? Több elmélet létezik, tény azonban, hogy a székelyek magyar tudatú és magyar nyelvű népcsoport, melynek hazája a mai Románia szívében van. Azt a területet, ahol élnek, Székelyföldnek nevezzük. A terület mai határa elég pontosan követi Hargita és Kovászna megye határát, kiterjedése 150 km észak-déli irányban, és 140–200 km kelet-nyugati irányban. Nem kis terület, gyönyörű természeti adottságokkal. A lakosság zöme falvakban él, a főbb városok: Csíkszereda, Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Gyergyószentmiklós, Sepsiszentgyörgy.

Aki a Székelyföldre látogat, rendkívüli élményben részesül. Gyönyörű a természet, figyelemre méltó az épített örökség, és az sem mellékes, hogy szinte mindenki magyarul beszél. Igaz, sajtóosan. Ne lepődjünk meg, ha pityókának nevezik a krumplit, almabüzünek a kamillát, anyamasszonynak az anyóست, erőss üdőnek a vihart, stb. A különbségek ellenére szépen megértjük egymást velük. Sokszor a viccekből megismert székely szűkszavúságnak sem találjuk nyomát, noha van arra is példa.

Látnivalók:

Tavak: Szováti Medve-tó, sós vizű tó (heliotermikus, azaz naptól melegedő és hőraktározó tó (a sós tó felületén átfolyó édesvíz réteg szigetelőként működik, a belépő napsugarak visszaverődését meggátolja, így az általuk szállított hőt a tó elraktározza).

Zetelaki-tó – Zeteváralja, a környék egyik legjelentősebb hegyvidéki víztározója, mesterséges tava. Vize szennyeződésektől mentes, így horgászati lehetőség is adott. A tavat körös-körül hegyek övezik, mely a gyönyörű látvány mellett, túrázási lehetőséget is biztosít.

Szent-Anna-tó – Lázárfalva, krátertó a Csomád-hegységben, Székelyföld egyik legvonzóbb természeti látványossága. Az ikerkráter másik oldalát a Mohos tőzepláp tölti ki.

Gyilkos-tó – Gyergyószentmiklós, a Keleti-Kárpátokban, Hargita megyében, a Hagymás-hegységben találjuk ezt a természetes torlasztót. A Kárpátok egyik legfestőibb tava, melyből a völgy elöntött fenyőcsonkjai állnak ki. A tavat körös-körül 1000 m feletti sziklacsúcsok övezik.

Bányák, barlangok: Parajdi sóbánya – már a római korban is volt sóbányászat; a földalatti bányászat 1762-ben kezdődött, 1960-tól beindították a gyógykezelést, a bánya sós levegőjének gyógyító hatásával élve.

A mai székely zászló 2004-ben született, de a gyökerei a 17. századig nyúlnak vissza. Sok mindent vitatnak körülötte, egyet azonban senki: a székely autonómia-törekvés szimbólumává vált.

UTAZZ VELÜNK!

A székelyek földjén

Almási barlang – Székelyföld leghíresebb barlangja, mely a Vargyas-szorosban található.

Templomok: Csíksomlyói kegytemplom – Csíkszereda, a legnagyobb magyar katolikus búcsújáráhely Székelyföld szívében.

Kastélyok, várak: Mikó-vár – Csíkszereda

Székelytámadt vár – Székelyudvarhely

Lázár kastély – Gyergyószárhegy

Egyéb látnivalók: Békás-szoros – Gyergyószentmiklós, egy tektonikus eredetű szurdokvölgy a Hagymás-hegységben, Erdélyben, Hargita megye északkeleti részén, a Békás-patak völgyében.

Székelyek Vajdaságban

Mintegy 4000 székelyt telepítettek a távoli vidékekről 1883-ban a mai Vajdaság déli részére, az Al-Duna mellé Hertelendyfalvára (Vojlovica Pancsova mellett), Székelykevére (Skorenovac) és Sándoregyházára (Ivanovo). Leszármazottaik nemcsak ebben a három helységben élnek, hanem a világ számos más pontján is.

Neves székelyek

Balról jobbra, lefelé: Apáczai Csere János, Mikos Kelemen, Körösi Csoma Sándor, Mikó Imre, Gábor Áron, Berzenczey László, Orbán Balázs, Puskás Tivadar, Teleki Sámuel, Benedek Elek, Márton Áron, Tamási Áron, Domokos Pál Péter, László Gyula, Kányádi Sándor, Bölöni László

TARKA OLDAL

			✿					✿	
✿									
		✿			✿				✿
			✿						✿
	✿		✿		✿		✿		✿
									ET
			✿	✿				✿	

Berakós rejtvény

- Itt vannak a fagyosszentek, uram.

- ...

A választ a rejtvényben talárod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AL, AT, ÉJ, ÉL, VD.

Hárombetűsek: ADD, EBR, ELÓ, OZZ, SÍN, ÜDE, YEN.

Négybetűsek: BUSZ, LŐJJ.

Ötbetűsek: ÁZTOK, BABUS, EBADÓ, ÉKEZI, LEJTŐ, ÓBSIT, TALAJ.

Hatbetűs: ALAKÍT.

Kilencbetűs: ZAJOS LESZ.

Tizenegy betűsek: ÉLETVESZÉLY, TENGERSZINT.

Betűrejtvények

1

2

3

4

L
SZÉL

(SZ) HOZ

ÁL
M
Á

FŐ
PR

Skandináv rejtvény (5.)

1962. ferbruárjában az első amerikai űrhajós háromszor került meg a Földet.

Rejtvényünkben az űrhajós és az űrhajó nevét rejtettük el.

		KÖLTÉSZET	ROBBANÓ-SZER	LELŐG BETŰI		KESÓN JÖN HAZA	MAGAM		ZÚR		◆
		JAPÁN	TORMA SZERBŰL	HÉLIUM		ESZÉNYI ENIKÓ	SŰN BETŰI				
				H.					NÉVELŐ		EGYIK TENGER
									EZ		
		OKOS						MÖGÉ ELLENTÉTE			
		AROMÁJA						JÉG SZERBŰL			
			GÖRÖG BETŰ	MAJDNEM BEA		HELYET FOGLAL			RÓMAI PÉNZV.		
				TISZA-PARTI HELYSÉG		BETAKARÍT			EME		
1000		ÉDESÍVZI HAL					EMEZ BETŰI				
OLASZ VÁROS		VAN IDEJE					F. KAFKA MŰVE				
			JUTATT			A VÉRTANÚK VÁROSA			AJTAI ANDOR		
			IRKA VÉGE NÉLKÜL						LEVEGŐ GÖRÖGÜL		
HIRTELEN KIHŰZ			FOHÁSZ			FORDÍTOTT PAD			SZÁJSZÉL		
FÜSZERLÉ ÉK. NÉLKÜL			ARGON			2			50		
		MAR BETŰI			OLASZ-ORSZÁG		... SÁMUEL AFRIKAI				
		FÉLTŰ			BELGIUM		UTAZÓ NORD				
◆								SUGÁR		...-RE	◆

Az 4. szám skandináv rejtvényének megfejtése: GYERTYASZENTELŐ MELEGE, SOK HÓ S JÉGNEK ELŐJELE, JÉGBONTÓ HAVA

Találós kérdés

1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

- Mi történik, ha egy hóember szerelmes lesz?

Ha kitöltöd a rejtvényt, megtudod.

Vízszintesen: 1. Ostoba, 2. Hivatali eljárásért fizetjük, 3. Széllle párosult hóesés, 4. Spanyolfal, 5. A Don folyó jelzője, 6. A közlekedés lebonyolítására szolgáló építmény, 7. Pásztor.

(A válasz az átlóban.)

Szóbetoldó

		A					Ó		
	T	A					O	S	
A	T	A					M	Á	NY
M	E	G					Ó	Z	Ó
	V	A					T	Ó	
		S						T	

Csak egyetlen szót kell találnod, amellyel mind a hat sorban értelmes szót alkothatsz.

Egy kis földrajz

I	I	Á	R	A
K	E	K	TT	L
N	R	K	L	G
B	R	H	M	E
Á	Á	N	E	A

Rejtvényünkben egy Afrika-utazó és egy afrikai sivatag nevét találd, ha a lóugrás szabályai szerint fejed azt.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szókihúzó

R	V	A	C	O	G	Ó
A	E	F	E	N	Y	Ő
H	I	I	L	L	E	M
I	L	R	O	Ó	R	A
V	D	G	R	É	T	I
Ó	Ó	Á	O	D	Y	E
H	R	S	Z	I	A	I

ELORÓZ GYERTYA ILLEM RÓDLI
FENYŐ HÓVIHAR ÓRA SZIA
GRÉTI HÓGOLYÓ RÁRÓ VACOGÓ

Keresd meg a fenti szavakat, és húzd ki a betűrengetegből: balról jobbra, jobbról balra, fentről le, letről fel és az átlók irányában. A megmaradt betűkből, ha összeolvasod, egy fenyőfajta nevét kell kapnod.

Nyelvtörő mondóka

J.BB .EGY L.DNY.K

T.Z TY.KNY.KN.L

Pótold a hiányzó magánhangzókat!

Kitöltőcske

1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

Meghatározások:

1. Kerges
2. Szökell
3. Város az Adrián
4. Női név
5. A ház szeme
6. Illatos virág
7. Európai nemzet

A függőleges oszlopban egy téli csapadék nevének kell kialakulnia.

Az úri vadászatok fénykora

Hogyan látja egy tapasztalt vadász az emberiség egyik legősibb foglalkozását?

Vajdaság újratelepítése és a Rákóczi-szabadságharc után az 1700-as, 1800-as években egy aránylag nyugodt időszak következett, amely alatt vidékünk hűbérurai a vadállomány és az elhanyagolt élőhely javításán fáradoztak. Erre a célra sem pénzt, sem fáradságot nem sajnáltak, ami meghozta az eredményét, ugyanis az osztrák vadászati törvény (II. József 1786-ban hozta meg) pontosan és szigorúan előírta a dúvadirtás kötelezettségét, a vadászatok lebonyolítási módját, tekintet nélkül arra, hogy nemesről vagy közemberről van szó. Már ekkor bevezették a tilalmi időt a vadászható fajoknál. Például a nyulat február 1-jétől március 31-éig nem volt szabad vadászni. Ezenkívül tilos volt vadászni gabonaföldeken aratásig, a szőlősökben szüretig, a réteken február 28-ától április 24-éig. Az említett időszakokban a tilalom egyaránt vonatkozott lovas, gyalogos vagy hajtóvadászatokra.

Ekkor már a gyakorlatban is különvált a köznépi és az úri vadászat. Az említett törvény értelmében a birtokkal járt a vadászati jog, ez azt jelentette, hogy a földbirtokosok voltak azok, akik a birtokuk határain belül betartatták a törvényes előírásokat, és mivel többségük visszavonult katonatiszt volt, ezt szó szerint meg is tették. **Báró Kray Pál** nyugalmazott tábornagy, Topolya hűbérura, mondjuk napjában többször is kilovagolt birtoka távolabbi pusztáira, és akárhova ment, a fegyvere mindig nála volt. Természetes, hogy a kutyái is mindenhova követték. Rajta kívül még a kasznár és a jágerok is kivették részüket a vad ne-

Ferenc Ferdinánd trónörökös Pusztaszeren 1909-ben

veléséből és a vadászatok szervezéséből is. A földesurak a vadászataikat nem heti rendszerességgel, hanem évente két-három alkalommal tartották meg. Egy-egy ilyen rendezvény nem korlátozódott csupán a lövöldözésre, hanem alkalom volt az ismerkedésre, a lovak, kutyák, fegyverek és a házigazda birtokának bemutatására, egyszóval komoly társadalmi eseménynek számított.

A köznépet a törvény kötelezte a dúvadirtásra, ugyanúgy, mint a területeket bérlő polgárokat. Kötelesek voltak továbbá részt

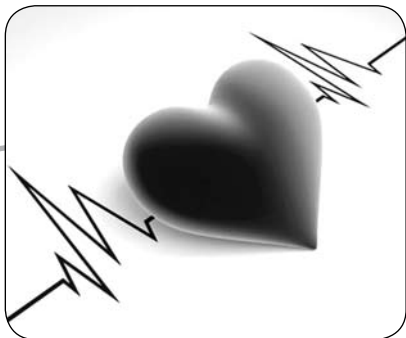
venni az uraság által szervezett vadászatokon kocsival, lóval vagy hajtóként. Ha kimondottan nagy, többnapos vadászatot tartottak, és nem volt elég emberük, akkor a szomszéd birtokostól kölcsönöztek jobbágyokat, vagy mint napszámosokat fogadták fel őket. A hajtók is részesedtek a kommencióból, azaz fizetségük egy részét ételben és vadban kapták. Kondérszám főztek ilyenkor a hajtóknak meg a vendégeknek is, de külön-külön. Az elejtett vad nagyobb részét értékesítették, hogy a szervezés, vendégfogadás kiadásait fedezni tudják.

Az 1848/49-es szabadságharc bukása keserű időket hozott vidékünkre is. A vadászat területén teljes káosz uralkodott el. El kell mondani, hogy a szabadságharc leverése után erősen központosított, bürokratizált rendszer állt fenn, melynek kormánykerekere Bécsben volt. Ha valaki ezek után azt gondolná, hogy a híres német precizitás, a hagyományokra alapozott vadászskultúra áldásosan hatott az itteni vadászatra, az nagyon téved. Ugyanis négy komoly gond egyszerre tört rá az itteni vadászatra. A háborúból visszamaradt fegyverek, az orvvadászat minden válfaja, a kőbor-kutyák, az elszaporodott dúvad pusztítása és mindennemű vadászati törvény hiánya. Ezek az állapotok évtizedekig, egészen pontosan 1867-ig, a kiegyezésig tartottak. Ezután egy békésebb időszak következett, mely egészen 1914-ig tartott. 1883-ban hozták meg azt a törvényt, melyet sokan minden idők legjobb vadászati törvényének tartanak. Ez a törvény tette lehetővé a világhírű vadállomány létrejöttét, és számos nagy hírű vadász kinevelését vidékeinken.

Frigyes főherceg bölényvadászaton 1907-ben

Hadzsy János

A szív rendületlenül pumpálja az oxigén-dús vért a testünk minden szegletébe: amellet, hogy létfontosságú szerv, nem pusztán az élet jelképe, hanem a szereteté is. Február 14-én pedig nem csak a kedvesünkről emlékezünk meg, ez a nap hivatalosan a szív napja is. Itt van néhány érdekes tény, amit talán még nem tudtál a jó öreg ketyegőről:

– A szív elképesztően sokat dobban egy nap alatt: körülbelül százezret ver, majd nyolcezer liter vért pumpálja a testünkbe. Egy átlagos ember szíve élete során több mint 2,5 milliárdszor dobban meg.

– A hétfők (és a szünetek) a legrosszabb napok a szívrohamok tekintetében. A hét első napján sokkal nagyobb eséllyel kap valaki szívrohamot, mint a hét többi napján. A rohamok száma azonban összesítve mégis karácsony és szilveszter tájékán tetőzik.

– A tanulás hatással van a szívbetegségekre: egy tanulmányban kimutatták, hogy minél tanulatlanabb valaki, annál nagyobb a kockázata valamilyen szívbetegségnek – a kutatók viszont még nem tudják, pontosan miért is függ össze ez a két dolog.

– A világ legnagyobb szíve a kék bálnáé: 680 kg, és elképesztően hatalmas, körülbelül egy kisebb autó méretéhez lehet hasonlítani. Az aortán egy felnőtt ember is átfér.

Érdekes tények a szívről

– A szív nem éppen ott van, ahol mondan szokták. Nem pontosan a mellkas bal oldalán található, hanem szinte teljesen közepben, a tüdőleányok között. A szív csücske kissé balra nyúlik el, ezért érezzük úgy, hogy inkább a bal oldalunkon ver.

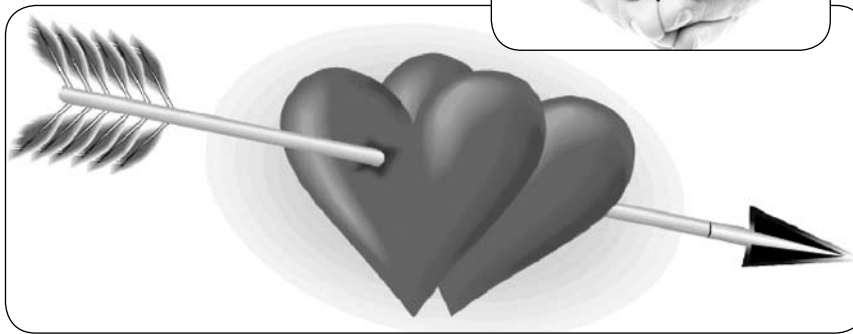
– A férfiak szíve különbözik a nőkéétől. Azt szokták mondani, hogy a nőknek nagyobb a szívük, de ez a valóságban pont fordítva van: a női szív kisebb, körülbelül a férfi szív kétharmada, és gyorsabban is dobog. A férfiaknál percenként hetvenet ver, a gyengébbik nemnél hetvennyolcat. Sokszor nem is veszik észre a szívrohamot, a nőknél ugyanis teljesen más tünetekkel jár. A férfiak erős mellkasi fájdalmat tapasztalnak, a nők pedig hányingert, émelygést, váll- vagy állkapocsfájdalmat.

– A szíved a testeden kívül is működhet, hiszen saját elektromos impulzusai vannak, és nem függnek olyan nagy mértékben a test idegrendszerétől. Ha minden ideget le-

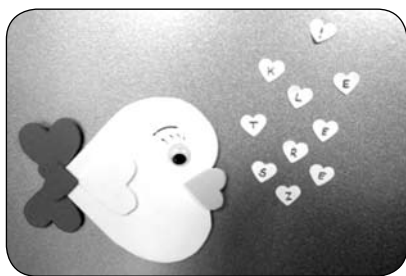
vágnánk erről a szervről, az tovább dobogna, amíg nem fogy el az oxigén.

– A nevetés a legjobb orvosság a szívnek. A vidám és könnyed temperamentum a leg-egészségesebb: egy kutatás során kimutatták, hogy a vicces filmek 22 százalékkal gyorsíthatják a vérkeringést. A felmérést az a jelenség ösztönözte, hogy a szívrohamra hajlamosabb emberek kevésbé könnyen ismerik fel a humort, és kevésbé látják a dolgok jó oldalát vicces helyzetekben.

– A szívdobogás a billentyűk ki- és becsukódásának hangja. Ebből négy található a szervben, ezek felelősek a vér keringetéséért és helyes irányba tereléséért a szíven belül.

Ötletek Valentin-napra

Halacska hűtőmágnas

Kellékek: fehér, piros és testszínű dekorgumi, mozgó szem, fekete vékony alkoholos filctoll, mágnes, ragasztó, piros filctoll, kétoldaltú ragasztó, olló

Elkészítése: A fehér dekorgumiból vágj ki egy 7 cm-es és egy 3 cm-es szívet, a piros dekorgumiból kettő 3 cm-es és egy 2 cm-es szívet, a testszínű dekorgumiból pedig egy 2 cm-es szívet! A 3 cm-es piros szívet ragaszd a nagy fehér szív szárához! A 2 cm-

es piros szívet ragaszd fel a halacszkára! Ragaszd fel a 3 cm-es fehér szívet a hal testére! A testszínű szívet ragaszd a hal fejére! Ez lesz a szája. Ezután ragaszd fel a mozgó szemet! Rajzold meg a halacska szempilláját és szemöldökét! A halacska hátuljára ragaszd a mágnest! Vágj ki kisebb szívecskéket a fehér papírból, annyit, ahány betűből áll az üzeneted. Piros filctollal írd fel az üzenetet a szívecskékre! Kétoldaltú ragasztó segítségével rögzítheted a szívecskéket a hűtőre.

Háromdimenziós üdvözlőkártya

Vágj ki 2x12 db szívecskét különböző mintájú színes papírokból. Az alsó szívecskét ragaszd fel a kettéhajtott papírra, majd a felső szívet varrd rá az alatta lévő szívre úgy, hogy pontosan fedjék egymást. Ezután hajtsd ketté a varrás mentén a felső szívet! Így eláll az alatta levőtől. Az üdvözlőkártya belsejébe ragassz 5–10 mm-rel kisebb piros

lapot, és erre írd az üzenetedet! Így kívülről szép, izléses, kedves lapot adhatsz át a párodnak.

Egy üvegnyi kedves szó

Fogj egy dekoratív üveget és egy szép szalagot! Vágj ki sok színes szívet papírból! Mindegyik szívre írd egy kedves szót, hajtsd ketté, és dobáld az üvegbe, amíg tele nem lesz. Tedd rá a tetejét, kösd át a színes szalaggal, és már kész is az ajándékod.

Határátkelés

Az egérke és az elefánt át akarnak menni a határon. Odaérnek, és a határőr ezt mondja:
 – Az egérke mehet, az elefánt marad.
 Másnap is ugyanez történik. Harmadnap az egérke félbevág egy zsemlét, az egyik felét az elefánt hátára, a másikat a hasára teszi. A határőr ismét ezt mondja:
 – Az egérke mehet, az elefánt marad.
 Az egérke halkán megkérdezi:
 – De a szendvicsemet, ugye, átvihetem?

Papucs

– Jean, miért csak a bal papucsomat tette az ágy elé?
 – Mert ön, uram, mindig bal lábbal kel fel.

Mit csinál a nyuszika?

Ül a nyuszika a szakadék szélén, és reszeli a körmét. Arra megy a medve, és megkérdezi:
 – Hát te nyuszika, mit csinálsz?
 – Ülök a szakadék szélén, reszelem a körmöm, és várom a farkast.
 Arra megy az őz, és megkérdezi:
 – Hát te nyuszika, mit csinálsz?
 – Ülök a szakadék szélén, reszelem a körmöm, és várom a farkast.
 Jön a farkas, és megkérdezi:
 – Hát te nyuszika, mit csinálsz?
 – Ülök a szakadék szélén, reszelem a körmöm, és hülyeségeket beszélek.

Névadás

– Hogy nevezik az apró termetű kémet?
 – ?
 – Picikém.

Falióra

Feleség a férjhez:
 – Képzeld, a falióra leesett! Ha egy másodperccel hamarabb történik, a fejemre zuhan.
 – Ez az óra mindig is késett.

Teszt

A rendőr megállít egy enyhén ittas autóst:
 – Uram, nem akar részt venni egy alkoholteszten?
 – De igen, melyik kocsmába megyünk?

Hogy hívják

– Hogy hívják azt az embert, akinek a karrierte romokban hever?
 – ?
 – Régész.

Rotyogás

– Jean, mi rotyog ennyire a konyhában?
 – Fő az egészség, uram.

Hamlet

Rendőrt kérdi a fia:
 – Apa, te tudod, ki volt Hamlet?
 – Persze, fiam, de jobb, ha utánanézel a Bibliában.

Palacsinta

Repül a hiperszonikus elefánt. Hirtelen meglátja a nyuszika, aki éppen palacsintát sütöget, és megdobálja vele. Az elefánt leszáll, és megkérdezi:
 – Nyuszika, ez szándékos volt?
 – Nem, lekváros.

Tréfa

Harci repülőgép közelít éjszaka az anyahajó felé.
 – Torony a vadásznak: azonosítsd magad! – hallatszik a rádióban.
 Mivel a pilóta épp tréfás kedvében van, így felel:
 – Találd ki, hogy ki vagyok?
 A torony erre lekapcsolja az összes fényt:
 – Előbb te találd ki, hogy hol vagyok, öreg.

Jó és rossz hír

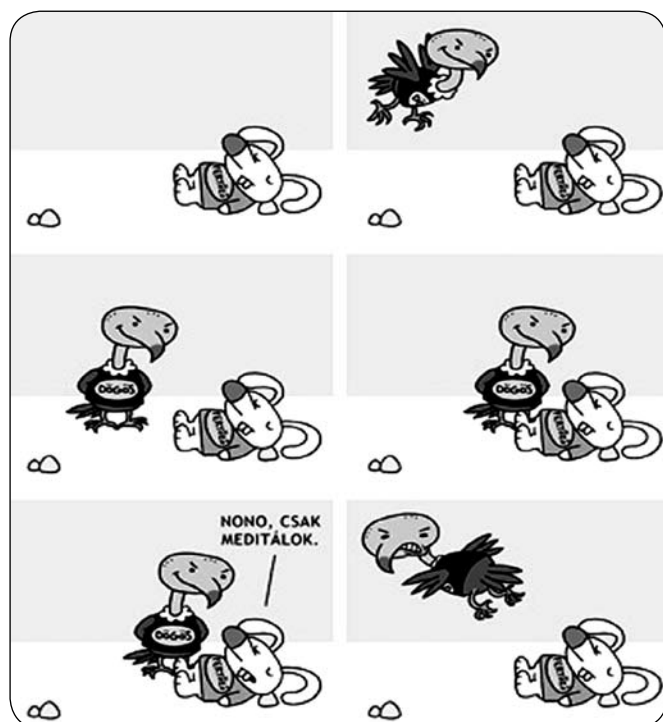
A matróz lemegy a gályarabokhoz:
 – Van egy jó és egy rossz hírem. Melyikkel kezdjem?
 – A jóval.
 – A jó hír az, hogy ma tripla rumot kaptok. A gályarabok örülnek.
 – A rossz hír, hogy ma a kapitány vizisízni akar.

Skóciában

– Hogy hangzik a skót szakácskönyv első receptje?
 – ?
 – Menj át a szomszédba, és kérj kölcsön két tojást.

Ki kezdte?

– Megmondom anyunak, hogy sárral dobálsz! – mondja Öcsi a testvérenek.
 – Mit akarsz, te kezdted – válaszol a testvér.
 – Igen, de én nem találtalak el!

Furcsa lehetett

Nagyapának szép hosszú szakálla van. Az unokája megkérdezi tőle:

- Nagyapa, te is voltál valamikor kisfiú?
- Persze.
- No, akkor igen furcsán nézhettél ki ezzel a hosszú szakállal.

Big Brother

A rendőrök elkapnak egy autótolvajt, majd beviszik kihallgatásra. Bekísérik egy szobába, amely tele van kamerákkal és mikrofonokkal. A tolvaj meglepődve kérdezi:

- Hú, ez itt a Big Brother?
- Mire a nyomozó:
- Nem, ez a Való Világ!

Illemtan

- Pisti, tanulj már meg végre késsel-villával enni! - figyelmezteti a mama a kisfiát.
- Jó, mama - mondja Pisti megadóan. - De akkor melyik kezemmel fogjam a húst?

Mi az?

- Mi az: földobod, piros, leesik, nyávog?
- ?
- Mindegy, csak piros legyen, és macskára essen!

Dicsekvők

- Az én papám készítette a Szabadság-szobrot - dicsekszik Dávid.
- Az semmi! - szól Edvin. - A Holt-tengert meg az én papám fojtotta meg.

Haladás

- Borbély, az inasa megvágta az arcomat!
- No, mégis halad! Tegnap a jegyző fél fülét vágta le.

Köhögés

- Kisfiam, ha köhögsz, tedd a szád elé a kezdet! - szól az anya a fiára.
- Hiába teszem - válaszol a gyerek -, akkor is köhögök.

Dicsekvés

- Zsolti azzal dicsekszik Karcsinak, hogy az ő kutyája tud beszélni.
- Tudom - mondja Karcsi.
- Honnan? - kérdezi Zsolti.
- Onnan, hogy a macskám mondta tegnap este.

Kisokos

- Képzeld, apu, a tanító bácsi elismerte, hogy okosabb vagyok, mint ő!
- Hogyhogy, fiacskám?
- Először azt mondta, ha valamit nem tudunk, kérdezzük meg az okosabbtól. Aztán megkérdezte tőlem, mennyi ötször tizenkető.

Noé bárkája

- Alig halad előre a sor Noé bárkája előtt.
- Valami baj van elől? - kérdezi türelmetlenül a nyúl a zsiráfot. A zsiráf szemlélődik egy ideig, majd így szól:
- Légy türelmes. Még sokáig eltarthat, amíg a százlábú papucsra cseréli a cipőit.

Csomagok

- A skót a pályaudvaron megkérdezi a hordártól, mennyiért viszi el a csomagjait.
- Az elsőt két pennyért, a többit egyért - felelni a hordár.
- Akkor az elsőt én viszem, a többit pedig maga.

Fogó

- A szerszámok kergetőznek az asztalosműhelyben. Megszólal a gyalu:
- Te vagy a fogó!

Ajándék

- Csak tudnám, mit ajándékozzak a feleségemnek születésnapjára! - töpreng Kovács úr.
- Miért nem kérdezed meg? - javasolja a barátja.
- Az nem lenne szerencsés, olyan sok pénzt nem szeretnék kiadni.

Könnyű diagnózis

- Furcsa figura ront be az orvoshoz. A fülében zöldborsó, az orrában cseresznye, a feje tetején meg egy fél görögdinnye van.
- Mondja meg, mi bajom van, doktor úr!
- kiált rá kétségbeesetten az orvosra.
- Roppant egyszerű! - feleli az orvos.
- Maga szemmel láthatóan helytelenül táplálkozik.

Kutyavásár

- A vadász hallja, hogy fajtatiszta agarat árulnak a szomszéd faluban. Mivel szeretne kutyát venni, elmegy, hogy szemügyre vegye az állatot.
- Ennek a kutyának túl rövid a lába! - jegyzi meg.
- Már hogy lenne túl rövid?! - csattan fel a gazda. - Hiszen mind a négy lába a földig ér!

Blahblah

- Az arab bemegy a bárba, és azt mondja a pincérnek:
- Blahblahlablala kóla.
- Elnézést, uram, nem érttem: jéghideg micsodát tetszik parancsolni?

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Képünkön, nem vitás, egy nagy méretű festmény látható. Egy történelmi esemény rajzolódik ki a szemünk előtt. Azt nem áru- lom el, melyik történelmi eseményt, hisz az lesz mai nyereménykérdésünk. Elmondom viszont, hogy ez a festmény hatalmas méretű: 7 méter széles és 4 méter magas. A legnagyobb festménynek számít Vajdaságban, de még az egykori Jugoszláviában is az volt. Zomborban őrzik, ahol az érdeklődők megtekinthetik. Többet nem szólhatok, próbálgatok utánanézni: ki festette ezt a monumentális festményt, és melyik történelmi eseményt örökítette meg általa? A helyes megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. **Jelentkezéseket február 18-áig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívom, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!**

Idei harmadik számunk nyereménykérdésére sok helyes válasz érkezett. Nem vitás, könnyű volt a kérdés, a képen a Palicsi-tó látható.

Talán sokan megcsodáltatok már a legnagyobb vajdasági állóvizet és környékét. Ha nem, igyekezzetek pótolni a mulasztást! Palicson állatkert is van, és rendkívüli a környezet, amibe beleszöppen az odalátogató. A helyes választ beküldők közül a szerencse a doroszlói **Bugadzsia Benjamin**ra, a Petőfi Sándor iskola hetedikes tanulója rá mosolygott. Gratulálunk! Jutalmát március elején postázzuk.

Játékunk pedig folytatódik.

Képzőművészeti előkészítő órák Újvidéken

Felhívjuk azoknak a nyolcadikos diákoknak a figyelmét, akik az újvidéki **Bogdan Šuput Formatervezői Középiskolában** szeretnék folytatni tanulmányaikat, hogy a felvételi vizsgával és a felkészítő órákkal kapcsolatosan Erős Bunyik Lilinél kaphatnak bővebb információt a következő telefonszámon: **063/ 583 339**. Az előkészítő órák február folyamán kezdődnek rajzból, festészből és szobrászattól.

Felhívjuk az osztályfőnökök, valamint azoknak a nem újvidéki tanároknak a figyelmét, akik előkészítő órákat tartanak, hogy jelentkezzenek a gyerekek sikeres felvételése és az együttműködés érdekében ugyanezen a telefonszámon.

Különdíjat hoztak a madarak

A madarak témájára meghirdetett székesfehérvári nemzetközi rajzpályázaton a szabadkai EmArt Műhely két növendéke: Tóth Emese és Farkas Roland különdíjban részesült. A tehetséges növendékek kartonmetszetet küldtek be a pályázatra. Az oklevél mellé naptárt és könyvet kaptak ajándékba.

Roland díjazott alkotása

Emese a díjával

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tipnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com